



СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ ГАЗЕТИ «ГРОМАДА»

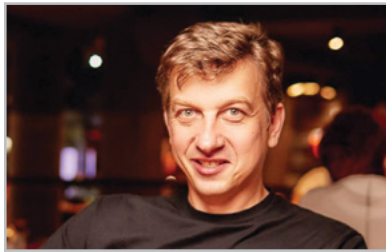
Віталій Портников | НОТАТКИ ЗА КВІТЕНЬ МІСЯЦЬ ДОПОМОГИ



Головною подією квітня можна, звичайно ж, вважати рішення американського Конгресу щодо надання допомоги Україні. 24 квітня закон, який регламентує виділення 62 мільярдів доларів нашій державі, був підписаний президентом Сполучених

стор.12

Олесь Доній КРИЗА В США ДОРІВНЮЄ КРИЗИ В УКРАЇНІ



Спільне узгоджене рішення влади США про виділення 61 млрд для підтримки України певною мірою заколисала значну частину українського суспільства. Та ґрунтовна стаття генерала у відставці Веслі Кларка звертає увагу на глобаль-

стор.11

Наталія Анон ДІВЧАТА, ВАС РОЗСЕКРЕЧЕНО. ЧАС ПОВЕРТАТИСЬ У КРЕМЛЬ

Демократія не є ідеальною формою правління. Але поки найкраща з відомих нам. Іноді вона дає однакові можливості і для найдостойніших представників суспільства, і для пройдисвітів. Тому нам доводиться спостерігати за становленням і неодмінним падінням різних «котів у мішку», «вовків у овечій шкурі», «фарбованих лисів» та інших представни-

ків американської політичної фауни, що вправно спекулюють настроями натовпу. Ці особи не переймаються тим, що тотально дискредитують свою партію, вправно переслідуючи власні інтереси. Хоча ці інтереси лише частково є власними.

стор.13

ІСТОРИЧНА ДЕКЛАРАЦІЯ – КАЛІФОРНІЯ І ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ УКРАЇНИ СТАЛИ СЕСТРИНСЬКИМИ РЕГІОНАМИ!

стор.2

ОЛЕСЯ ЯХНО: «ЗЛОЧИННІСТЬ РФ ПІДСИЛЮЄ РЕЗОЛЮЦІЮ І ЗМУШУЄ ОБ'ЄДНУВАТИ ЗУСИЛЛЯ»

стор.3

"КРИМ У МАЙБУТНЬОМУ – МІСЦЕ, ДЕ МІЙ НАРОД ЗМОЖЕ ПРОЦВІТАТИ"

стор.6

ІНТЕРВ'Ю З МАВКОЮ / ОРВЕЛІВСЬКИЙ СЮЖЕТ ПРО ЖІНОЧИЙ ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ В ОКУПОВАНОМУ МЕЛІТОПОЛІ

стор.7

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЯК ЗБРОЯ: РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ВЕДЕ МАСШТАБНУ ІНФОРМАЦІЙНУ ВІЙНУ ПРОТИ УКРАЇНИ

стор.8

КАТЕРИНА МАНОФФ | ДОВІРЯТИ ЧИ ПЕРЕВІРЯТИ?

стор.10

УКРАЇНСЬКІ МИСТКИНІ У КАЛІФОРНІЙСЬКОМУ РІЗНОБАРВ'І

стор.15

МИХАЙЛО ВИННИЦЬКИЙ: УКРАЇНА – ФРОНТИР 21 СТОЛІТТЯ

стор.16

ІРИНА АРТИМ: ПРОЩАННЯ

стор.18



ІСТОРИЧНА ДЕКЛАРАЦІЯ – КАЛІФОРНІЯ І ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ УКРАЇНИ СТАЛИ СЕСТРИНСЬКИМИ РЕГІОНАМИ!

Сакраменто – столиця штату Каліфорнія, 25 квітня 2024 року приймала у стінах Капітолію українську делегацію в особі Народного депутата України Ростислава Тістика, керівника міжнародної платформи "Синергія Відбудови України" Сергія Деміденка, Генерального консула України у місті Сан-Франциско Дмитра Кушнерука, представників українських некомерційних організацій та громад.

«Ми всі зустрілися в стінах цього Законодавчого органу щоб засвідчити історичне голосування Асамблеї про сестринські відносини між штатом Каліфорнія та Львівською областю України», і подякувати всім сенаторам та членам Асамблеї за безпрецедентну підтримку українського народу у боротьбі проти російської варварської і геноцидної війни – зазначив Ярема Кузишин, співзасновник неприбуткової організації "Громада" міста Сан Франциско.

Цьому історичному моменту чергувала багатомісячна робота в комітеті, 22 січня 2024 року за подачею сенатора Білла Додда сенатський дистрикт номер 3, Сенат Каліфорнії одностайною більшістю голосів (37-0) затвердив Senate Concurrent Resolution 96 (SCR 96) про започаткування таких sister-relationship із

Каліфорнією.

«Одна з найбільших українських громад у Сполучених Штатах знаходиться в Каліфорнії, тому є сенс, щоб ми налагодили офіційний зв'язок із Львівською областю», – сказав сенатор Додд. «Ми поділяємо багато спільних цінностей, прагнень та інтересів, включаючи економічну співпрацю, наукові дослідження, дослідження культури та технологічні інновації. З огляду на жорстоку війну, розв'язану Росією, особливо важливо розвивати ці сестринські відносини для сприяння процвітання, взаєморозуміння та доброзичливості в регіоні».

«У ці складні часи для України, коли вона продовжує мужньо боротися з російською агресією протягом більше двох років, сестринські відносини з Каліфорнією мають глибоке значення», – сказав Дмитро Кушнерук, генеральний консул України в Сан-Франциско. «Це щире визнання нашої спільної відданості свободі, демократії та стійкості. Це партнерство Львова та Каліфорнії – це більше, ніж дипломатичні зв'язки; це символ надії та солідарності, свідчення стійкості духу нашого народу та непорушних зв'язків, які нас об'єднують».

Наступні місяці теж пройшли в

плідній співпраці та роботі в комітеті, і як результат 25 квітня 2014 року Асамблея штату ухвалила резолюцію одностайною більшістю голосів (69-0). Ініціатором таких сестринських взаємин виступила міжнародна платформа "Синергія Відбудови України" в особі керівника Сергія Деміденка, Генерального Консульства України у місті Сан-Франциско та за інформаційної підтримки некомерційної організації "Громада" міста Сан Франциско, участі активістів місцевих українських громад.

Одночасна резолюція Сенату Каліфорнії 96 визнає цей тісний зв'язок і запрошує львів'ян приєднатися до побратимських відносин з Каліфорнією. SCR 96 був схвалений Асамблеєю після попереднього схвалення Сенатом.

Українці почали прибувати до Каліфорнії наприкінці 19-го століття і зараз становлять понад 100,000 населення – або кожен шостий український іммігрант у Сполучених Штатах. Місто Сакраменто посідає перше місце в країні за часткою населення з України.

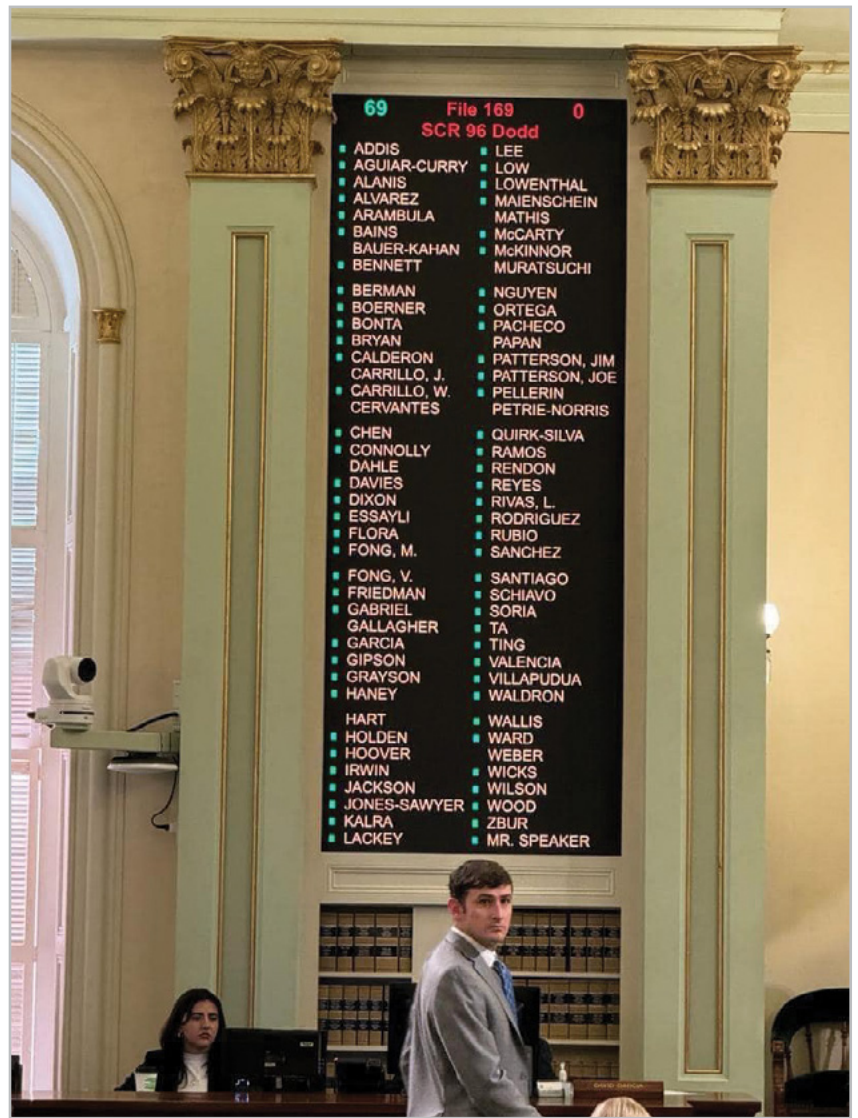
Львів знаходиться на заході України та є домом для різних етнічних і релігійних груп з багатьма традиціями освіти та науки, що робить його ідеальним партнером для обміну

освітою. Це також ключовий регіон для торгівлі та спільних ініціатив для сприяння економічному зростанню та створенню нових робочих місць. З моменту російського військового наступу регіон прийняв сотні тисяч тимчасово переміщених осіб зі сходу України, продемонструвавши незламну стійкість і силу.

Дякуємо всім активним учасникам і ініціаторам підписання цього історичного документу, зокрема senator Bill Dodd, усім сенаторам та членам асамблеї, Director of California Senate Office of International Relations Shannon V. Shillenberg, народному депутату України Ростиславу Тістику, директору міжнародної платформи «Синергія Відбудови України» Сергію Деміденку, Генеральному консулу України у м. Сан-Франциско Дмитру Кушнеруку та його команді, Георгію Шапірштейну та Андрію Федоренку, представникам «Синергія Відбудови України» у США, представникам українських неприбуткових організацій та громад.

Спільна праця – це запорука успіху і розвитку наших регіонів!

Дякуємо Каліфорнія!
God bless America!
Слава Україні! Героям Слава!



**ОЛЕСЯ ЯХНО: «ЗЛОЧИННІСТЬ РОСІЙСЬКОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ ПІДСИЛЮЄ РЕЗОЛЮЦІЮ І ЗМУШУЄ
ОБ'ЄДНУВАТИ ЗУСИЛЛЯ»**

Сніжана Гусаревич

Напередодні голосування в Сенаті Конгресу США за законопроект, який включає допомогу Україні, Ізраїлю і Тайваню, Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію щодо деколонізації росії. «Hromada» поспілкувалася з українською політологинею Олесям Яхно щодо закликів ПАРЄ, та як прийнята резолюція вплине на подальший розвиток подій в Україні.

Парламентська асамблея Ради Європи ухвалила резолюцію, яка присвячена російському тоталітарному режиму. Як це вплине на Україну?

Рішення ПАРЕ щодо резолюції було послідовне і прогнозоване. Це прояв реальної позиції. В залі Ради Європи звучав заклик не визнавати легітимність президентських виборів задовго до виборів в російській федерації. Крім війни, позовів в міжнародні суди, порушення гуманітарного права з боку Росії додалися нові обставини, які тільки підсилювали прийняту резолюцію. Якщо безпосередньо на території РФ, через відсутність спостерігачів та опозиції, важко довести відточену маніпуляцію щодо проведення виборів, то доказ проведення голосування на окупованих українських територіях є чітким. І це порушення міжнародного законодавства.

Все більше росію звинувачують у переході від авторитарного устрою до тоталітаризму. У них фактично не залишилося ні вільних засобів масової інформації, ні громадських організацій, ні взагалі діячів, які б висловлювали протилежну владі позицію. Будь-яка думка придушується і карається. Що значить критикувати Росію? Якщо ви не підтримуєте конкретні рішення влади або курс – ви критикуєте країну та діячів, які формують політику росії. Наразі їх державний устрій повністю нав'язує рамки про те, як і що треба говорити, і навіть, думати – це все рух до тоталітаризму. Смерть Олексія Навального стала гучним проявом і демонстрацією російської системи. Позбавлені волі та діяльності люди лякають російську владу і сприйма-

Пункт 17 звучить так: оскільки Російська Федерація є федерацією лише формально, режим Путіна оголосив війну власному народу. Роз'ясніть, чому ПАРЕ прописала саме так?

Російська Федерація десятиліттями розповідає, що Україна повинна змінити свій державний устрій, бути федерацією. Державні інститути України не мають такої жорсткої вертикалі як в Росії, наприклад, коли будь-який спротив громадян придушується силовиками. В Україні є громадянське суспільство. Росія хотіла нав'язати ідею федерації та фрагментувати нашу країну. Їй так було б простіше, тому що частина повноважень від центру перейшла б регіонам. Як результат це могло вилитися у створення квазіутворень на кшталт ДНР і ЛНР. Парадокс в тому, що Росія сама не відповідає не тільки назві «федерація», а й закладеним конституційним нормам, що притаманні федераціям. За останні 20 років суб'єкти федерації почали скорочувати. Крім цього були створені федеральні округи зі своїми повноваженнями, які не прописані у конституції. Права, які традиційно закладалися в федераціях, скорочувалися і мінімізувалися. Росія постійно розказує, що в Україні є якісь мовні проблеми. Варто подивитися на мовні права національних меншин, де співвідношення російської мови й мови нацменшин (понад 200 народів) не задовольняє їх культурні потреби.

В Росії скасували вибори губернаторів, так званих керівників суб'єктів федерацій. Після акцій протестів на Болотній і на Сахарова у 2011 та 2012 роках вибори губернаторів повернули, але з президентським фільтром. Вибори полягають у тому, що адміні-

страція президента затверджує кандидатури, які можуть брати участь в цих виборах, і далі вони між собою змагаються. Хоча федерація відрізняється тим, що суб'єкти регіонів мають конкретні права. Центр їм частково делегує свої повноваження, і вибори там точно повинні бути. Але в росії їх немає.

Російська політична й інформаційна система влаштована так, що на федеральному рівні має звучати те, що розповідає Кремль. Росія прийшла до того, що вона не відповідає назві і устрою, записаному в російській конституції як федерація.

Якщо підсумувати, то є ряд законодавчих суперечностей, які є відкритими й не потребують доказів. Це відсутність виборів, скорочення суб'єктів федерації. Також багато недоказових фактів – скорочення прав або неможливість повною мірою дотримуватись прав нацменшин в тих чи інших суб'єктах федерації.

Окремо декілька пунктів у резолюції присвячено санкціям, а саме експорту нафти і сировини з росії до Індії, а звідти на Захід. В чому прогалини санкційних позицій?

Це великий пункт в санкційній політиці, на ньому постійно наголошують при прийнятті або обговоренні нового пакету санкцій. Нафта це основна позиція, яка наповнює російський бюджет, і вона є ресурсною, а відтак використовується у війні росії проти України. Наскільки нам відомо, бюджет рф на наступний рік сформований як воєнний бюджет. Військові витрати перевищують витрати сукупні на усі соціальні позиції. Країни, які не ввели санкції: Індія, Китай – абсолютно відкрито можуть закуповувати нафту, адже з погляду міжнародного законодавства немає юридичних порушень. А інші зловживання приховані. Наприклад, це стосується ціни на нафту. Була встановлена верхня межа ціни на рівні 60 доларів за барель. Ціни на закритому ринку більш значно. І це межа зловживань. Або тіньові танкери, де використовували судна зареєстровані в різних юрисдикціях. І над цим, мені здається, заходу треба працювати більш активно.

Механізм пов'язаний з нафтою

має супроводжуватися рядом інших кроків, які контролюють закупку і постачання нафти. І тоді це буде апіорі працювати на скорочення закупівлі країнами, які не ввели санкції проти росії.

У резолюції є питання не лише нафти та сировини, а й заборонених технологій, які росія обходить через треті країни. Це постачання окремих деталей через Китай, Вірменію, Казахстан. Глобальна економіка дозволяє шукати прогалини в санкційних позиціях і заміняти їх. Наприклад, нещодавно з'явилася інформація, що росія використовує Старлінкі на фронті, і придбала вона їх через треті країни.

У резолюції є заклики до США у наданні військової допомоги Україні. Сенат США 23 квітня проголосував за пакет військової допомоги, який включає понад 60 мільярдів доларів для України, після того, як Палата представників підтримала цей захід 20 квітня після місяців суперечок. Як на це відреагувала Росія?

Позиція росії на рішення Конгресу щодо схвалення допомоги Україні досить прогнозована і маніпулятивна. Речник Путіна Песков сказав, що надання військової допомоги Україні лише посилює війну та призведе до більших втрат і так далі. І треба сказати, що цей пропагандистський наратив частково й ефективно використовується на Заході. 20 квітня ми спостерігали за слуханнями в Конгресі де конгресвумен Грін повторила російський штамп, що треба все скорочувати, нібито військова допомога призведе до ще більшої ескалації. Це якраз одна з тих ліній над якою працювала і продовжує працювати рф. Я думаю, що США і весь світ дивилися, до чого призводить відсутність військової допомоги. Коли Україна відчувала і досі відчуває дефіцит не лише в озброєнні на фронті, а й в системах ППО. росія активно користується нестачею зброї в Україні й продовжує руйнувати не тільки критичну, а й цивільну інфраструктуру. Тому коли рф каже, що наявність зброї призведе до ескалації, ми якраз побачили до чого призводить відсутність зброї.

Gabriel Travel

U4U tickets

Туди, де співає душа!

У НАС ДЕШЕВШЕ!

Авіаквитки та відпочинок:

Варшава, Кишинів, та ін. міста

спеціальні тарифи на квитки U4U в одну сторону

SALE SALE SALE

Відпочинок в Мексиці і на Карибах

(916) 348-3400

НОВИНИ УКРАЇНИ

Загальні бойові втрати противника



За даними Генштабу, загальні бойові втрати противника з 24-го лютого 2022 року по 30-те квітня 2024 року орієнтовно становлять:

особовий склад – близько 468,720 осіб ліквідовано, танки – 7,307 од., ББМ – 14,046 од., артилерійські системи – 12,011 од., РСЗВ – 1,053 од., засоби ППО – 779 од., літаки – 348 од., гелікоптери – 325 од., БПЛА оперативно-тактичного рівня – 9,531 од., крилаті ракети – 2,126 од., кораблі і катери – 26 од., підводні човни – 1 од., автомобільна техніка та автоцистерни – 16,142 од., спеціальна техніка – 1,977 од.

Військова допомога для України



Президент **США** Джо Байден 24 квітня підписав законопроекти щодо допомоги Україні, Ізраїлю та Тайваню на 95,3 млрд долларів. Постачання зброї для України розпочнеться негайно.

24 квітня США офіційно оголосили про новий пакет військової допомоги Україні на 1 млрд долларів. У Пентагоні озвучили, яку зброю отримає українська армія.

до нового пакету військової допомоги від США увійшли:

- ракети RIM-7 і AIM-9M для систем ППО;
- зенітні ракети Stinger;
- стрілецька зброя та додаткові боеприпаси до стрілецької зброї, включаючи набої 50-го калібру для боротьби з дронами;
- додаткові боеприпаси для HIMARS;
- 155-мм артилерійські снаряди, включаючи снаряди з фугасною речовиною та покращені - звичайні боеприпаси подвійного призначення та артилерійські снаряди калібру 105 мм;

- мінометні снаряди калібру 60 мм;
- бойові машини піхоти Bradley;
- мінно-стійкі транспортні засоби із захистом від засідки (MRAP);
- багатоцільові колісні транспортні засоби високої мобільності (HMMWV);
- транспортні засоби матеріально-технічного забезпечення;
- тактичні автомобілі для буксирування та транспортування техніки;
- протитанкові ракети TOW;
- системи Javelin і AT-4;
- високоточні авіаційні боеприпаси та аеродромно-допоміжне обладнання;
- протиброньові міни;
- протипіхотні міни Claymore;
- підривні боеприпаси для прибирання перешкод;
- прилади нічного бачення;
- запасні частини, польове обладнання, навчальні боеприпаси, технічне обслуговування.

Також, США передали українській армії трофейну зброю та боеприпаси, вилучені в іранського Корпусу вартових Ісламської революції. KBiP збирався переправити озброєння еменським хуситам.

4 квітня ЗСУ було передано понад 5 тисяч автоматів АК-47, кулеметів, снайперських гвинтівок, РПГ-7 та понад 500 тисяч патронів калібру 7,62 мм.

А вже 26 квітня, Сполучені Штати виділили 6 мільярдів долларів на закупівлю озброєнь для Збройних сил України в американської промисловості. Як зазначається на сайті Пентагона, до пакету увійдуть:

- додаткові боеприпаси для систем протиповітряної оборони Patriot;
- додаткові боеприпаси для національних передових зенітно-ракетних комплексів (NASAMS);
- обладнання для інтеграції західних пускових установок, ракет і радарів з українськими системами протиповітряної оборони;
- обладнання та системи протидії БПЛА;
- боеприпаси для ракетних систем з лазерним наведенням;
- багатофункціональні радіолокаційні станції;
- контр-артилерійські радары;
- додаткові боеприпаси для високомобільних артилерійських ракетних систем (HIMARS);
- 155-мм та 152-мм артилерійські снаряди;
- високоточні авіаційні боеприпаси та безпілотні авіаційні комплекси (BAK) Switchblade та Puma;

- тактичні транспортні засоби для буксирування озброєння та техніки;
- боеприпаси для підриву;
- компоненти для підтримки українського виробництва БПЛА та інші можливості;
- стрілецька зброя та додаткові боеприпаси до неї.

Уряд **Канади** надасть українським військовим додаткову партію багатоцільових безпілотних авіакомплексів SkyRanger (450 одиниць). Про це повідомила пресслужба міністерства оборони за підсумками засідання керівної групи Коаліції дронів для ЗСУ.

Данія надішле Україні черговий пакет військової допомоги Україні на суму на 2,2 млрд данських крон (понад 300 мільйонів долларів). Гроші підуть на розвиток морського потенціалу України, а також на безпілотники та виробництво компонентів ракет.

Цього ж місяця уряд Данії готує для Збройних Сил України ще один пакет військової допомоги. До нього увійдуть елементи, які необхідні для використання літаків F-16 на території України.

Також 25 квітня влада Данії погодила виділення додаткового фінансування на військову допомогу Україні у 2024 році. Згідно з планом, цього року Данія надасть Збройним силам України озброєнь ще на 4,4 млрд данських крон (приблизно 590 млн євро).

Данія першою у світі закупить зброю для ЗСУ в українських виробників. Так, уряд Данії заклав 200 млн данських крон (приблизно 28,5 млн долларів США) на закупівлю озброєння та військової техніки для ЗСУ безпосередньо в українських виробників.

Іспанія передасть Україні ракети до американських зенітно-ракетних комплексів Patriot. Це сталося на тлі тиску Євросоюзу та НАТО щодо необхідності надати допомогу Україні.

Прем'єр-міністр **Великобританії** Ріші Сунак, 23 квітня, оголосив про найбільший в історії пакет військової допомоги Україні. У ньому є катери, ракети великої дальності Storm Shadow, набої та бронетехніка.

Зокрема, найбільший в історії пакет обладнання з Великої Британії включає:

- 60 човнів, зокрема, рейдові та водолазні катери, а також морські гармати;
- більше ніж 1600 ударних і протиповітряних ракет, а також додаткові ракети великої дальності Storm Shadow;
- понад 400 одиниць техніки, з них 160 захищених транспортних засобів "Хаскі", 162 бронемашини та 78 всюдиходів;
- близько 4 мільйонів набоїв до стрілецької зброї.

Уряд Британії вперше поставить Збройним силам України високо-точні авіаційні бомби Paveway IV. Точна кількість авіабомб, яку планується передати, поки що не розголошується.

Оборонний концерн Rheinmetall отримав замовлення від уряду **Німеччини** на постачання Україні 20 додаткових бойових машин піхоти Marder.

Відомо, що ЗСУ отримають БМП Marder у модифікації 1A3. Ці бронемашини мають вбудовані лазерні далекоміри, що забезпечують ефективне та точне ураження цілей.

10 квітня влада Німеччини поставила Збройним силам України новий пакет озброєнь, який включає техніку, обладнання та боеприпаси. Так, українські військові отримали 16 розвідувальних дронів Vector, 30 розвідувальних БПЛА RQ-35 Heidrun, 30 комплектів засобів протидії дронам та 70 інфрачервоних камер.

Крім того, Німеччина передала:

- гусеничний всюдихід Warthog;
- Дві машини розмінування WISENT 1;
- шість тисяч снарядів калібру 155 мм;
- 11 мобільних систем розмінування;
- три мінні трали;
- 680 штурмових гвинтівок Haenel MK556;
- 24 човнові мотори;
- 1 мільйон патронів для стрілецької зброї;
- п'ять тисяч детонаторів.

Уряд **Південної Кореї** передав

Міністерству охорони здоров'я України 70 автомобілів швидкої допомоги.

Литва 5 квітня передала українським військовим бронетранспортери M577 у рамках чергової військової підтримки.

Військова підтримка від Литви охоплює зброю, амуніцію, безпілотники, засоби боротьби з дронами, навчання солдатів та ремонт важкої техніки.

А вже 11 квітня стало відомо, що уряд Литви передав Збройним силам України нову партію військової допомоги. Україна отримала антидронові системи, генератори та розкладні ліжка.

А також 23 квітня Уряд Литви передав Збройним силам України партію командно-штабних броньованих машин M577. Додатково, уряд Литви планує поставити Збройним силам України радары для систем протиповітряної оборони.

16 квітня Уряд **Латвії** ухвалив рішення про постачання в Україну першої партії безпілотників у межах Коаліції дронів, створеної для підтримки ЗСУ.

А вже 22 квітня Латвія заявила, що передасть Україні засоби ППО малої дальності.

Словаччина надала Україні дві механізовані машини для розмінування та інші інженерне обладнання для допомоги у гуманітарному розмінуванні, зокрема у Херсонській області.

Фінансова допомога для України



- **Європейський інвестиційний банк** та міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури уклали угоду, яка передбачає виділення додаткових 5 мільйонів євро для модернізації українських лікарень.

• У кінці місяця **ЄС** виділив Україні ще один транш у 1,5 млрд євро.

• 11 квітня посол **США** в Україні Бріджит Брінк повідомила, що США виділять 138 мільйонів долларів на модернізацію систем протиповітряної оборони в Україні.

• Україна на безповоротній основі отримала від **Японії** 118 млн долларів у рамках проектів Світового банку на охорону здоров'я та відновлення.

Залучене грантове фінансування від уряду Японії складається з 70 млн долларів у рамках проекту Світового банку HEAL Ukraine та 48,2 млн долларів у рамках проекту Світового банку «Ремонт житла для відновлення прав та можливостей людей».

• Влада **Норвегії** прийняла рішення надати Україні до 150 мільйонів норвезьких крон (приблизно 12,7 млн євро) на технічне обслуговування танків Leopard.

• **Данія** виділить понад 400 млн євро на підтримку критичної інфраструктури та відбудову України.

• **Нідерланди** виділили ще мільярд євро на військову допомогу Україні та 400 млн євро на відновлення.

• **Південна Корея** надасть Україні середньо- і довгостроковий пакет до-помоги на суму в 2,3 мільярда долларів. Також країна запропонує 12 млн долларів на реабілітацію поранених українських військових через трастовий фонд НАТО.

• **Коаліція дронів**, ініційована Латвією, вже збрала майже 500 мільйонів євро на закупівлю безпілотників для Збройних Сил України.

Найбільше виділили Нідерланди та Данія – країни оголосили про спільну закупівлю дронів для ЗСУ на 400 млн євро. Ще 70 мільйонів євро інвестує Канада, 3 млн – Литва і не менше 10 млн – Латвія.

• Жителі **Словаччини** лише за шість днів добровільно пожертвували понад 3 мільйони євро на чеську ініціативу, в рамках якої для українських військових закуплять снаряди.

Збір відкрили 16 квітня. Вже зібрано 3098574 млн євро.

Міжнародні партнери України загалом спрямували на проекти гуманітарного розмінування на 2022-2027 роки суму еквівалентну більш як 700 млн доларів США. Серед ключових донорів – США, Японія, Швейцарія, Норвегія, Німеччина, Нідерланди та інші.

Результати «Рамштайн-21»



Перші винищувачі F-16 почнуть прибувати до України цього року разом із навченими українськими пілотами. Також одразу з літаками прибуде і обслуговуючий персонал.

Про це заявив голова Пентагону Ллойд Остіна перед початком 21-ї зустрічі контактної групи з питань оборони України у форматі Рамштайн у п'ятницю, 26 квітня.

«Україні також потрібно більше артилерії та бронетехніки, щоб захистити своїх громадян та повернути вкрадені території. І ми зробимо все, що в наших силах, щоб допомогти їм», – наголосив голова Пентагону.

Чеська ініціатива щодо закупівлі снарядів



Німеччина виділить 576 млн євро (618 млн доларів) на план Чехії щодо закупівлі боеприпасів для України. Цього вистачить на 180 тисяч артилерійських снарядів.

Хоча минулого місяця міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус вже оголосив про пакет допомоги Україні на суму 478 млн євро – це не враховуючи чеську ініціативу щодо закупівлі боеприпасів.

Загалом, станом на квітень, Чехія в рамках своєї ініціативи знайшла понад мільйон одиниць артилерійських боеприпасів для Збройних сил України. До процесу приєдналося вже 20 країн.

За словами прем'єр-міністра Чехії Петро Фіала, перші партії снарядів будуть доставлені в Україну у червні.

Норвегія та Латвія підписали безпекову угоду з Україною



Голова МЗС **Норвегії** Еспен Барт Ейде анонсував підписання двосторонньої безпекової угоди з Україною.

Згідно зі словами Ейде, Норвегія буде надавати Україні «довгострокову військову, політичну, фінансову та гуманітарну підтримку».

Президент України Володимир Зеленський та президент **Латвії** Едгарс Рінкевич також підписали двосторонню угоду з безпеки.

«Згідно з нею, Латвія надаватиме Україні військову допомогу на 0,25%

ВВП щороку. Крім того, Латвія бере на себе 10-річні зобов'язання щодо підтримки України в кіберзахисті, розмінуванні, безпілотних технологіях та безумовно сприяє нашому вступу до ЄС і НАТО. Дякую дружній Латвії!», – Зеленський написав у Telegram.

НАТО працює, щоб передати Україні більше систем ППО



Генеральний секретар НАТО Енс Столтенберг зазначив, що Альянс наразі працює над тим, щоб передати Україні якомога більше систем протиповітряної оборони. Мова йде не лише про зенітно-ракетні комплекси типу Patriot.

Він назвав постачання Patriot «критично важливим», оскільки це «найдоконаліша оборонна система, на яку може розраховувати Альянс».

Також Столтенберг підкреслив, що затримки з наданням такої допомоги шкодять зусиллям Києва протистояти нападам росії.

«Якщо союзники по НАТО не підтримають Україну, то її народ не зможе захиститися. І саме тому так важливо, щоб ми надали підтримку Україні. Союзники по НАТО досі надавали їй безпрецедентну підтримку: 99% військової підтримки надійшло від союзників по НАТО. Але потрібно робити більше», – закликав генсек НАТО.

Зокрема, президент України Володимир Зеленський заявив, що – «Я вам не скажу скільки у нас є систем Patriot, я можу вам сказати, щоб закрити Україну повністю на майбутнє, Україні бажано мати 25 систем Patriot по 6-8 батарей в кожній. Вже всі наші партнери про це прекрасно знають і навіть знають точки, де повинні стояти відповідні системи».

Палата представників США підтримала можливість використання активів рф для України



У суботу, 20 квітня, Палата представників США ухвалила законопроект про використання заморожених активів росії для допомоги Україні.

Законопроект №8038 про передачу заморожених активів рф Україні набрав 385 голосів «За» і 34 – «Проти». Наступними це рішення має підтримати Сенат США.

Україна в рамках процедури може отримати приблизно 8 мільярдів доларів заморожених російських активів.

У Гаазі запрацював реєстр збитків, заподіяних російською агресією

2 квітня у Гаазі офіційно відкрився міжнародний Реєстр збитків, завданих російською агресією.

Як йдеться на сайті Реєстру, прийматимуться заяви про відшкодуван-



ня як матеріальних, так і нематеріальних збитків, завданих фізичним, юридичним особам та державі України. Категорії збитків включатимуть заяви, пов'язані, зокрема, з:

- втратою життя, тортурами та сексуальним насильством, а також тілесними ушкодженнями;
- вимушеним переміщенням та примусовим переселенням осіб;
- втратою майна та доходів, а також з іншими видами економічних втрат;
- пошкодженням критичної інфраструктури та інших державних об'єктів;
- пошкодженням об'єктів історичної та культурної спадщини;
- шкодою довкіллю тощо.

Для подання заяви до Реєстру – щоб повідомити про пошкодження чи руйнування – потрібно бути власником майна та мати Акт про обстеження від місцевої влади. Згодом заяви зможуть подати інші власники зруйнованого чи пошкодженого майна, зокрема чия нерухомість розташована на тимчасово окупованих територіях.

3 окупованих територій вдалося повернути викрадених дітей



3 квітня на підконтрольну Україні територію вдалося повернути сімох дітей, які проживали в окупації.

Дмитро Лубінець розповів, що діти та їхні сім'ї прибули з тимчасово окупованих територій Запорізької та Херсонської областей. Вдалося також повернути сім'ю, яка виховує двох братів. Заради дітей опікуни зважилися виїхати з окупації, щоб більше не наражати їх на небезпеку. Крім того, на підконтрольну територію евакуювалася родина із трирічною дівчинкою.

17 квітня На підконтрольну Україні територію із тимчасово окупованої частини Херсонської області виїхали ще дві родини з дітьми.

19 квітня До України з росії повернули 17-річну Мирославу. До цього дівчина жила на окупованих територіях. Інформація про місце її перебування надійшла в Україну від небайдужих людей. За повернення дівчини взялися представники «Української мережі за права дитини» у співпраці з Мінреінтеграції в межах проекту «Шлях додому».

Скільки українців потребують гуманітарної допомоги



У зв'язку з безперервною агресією росії близько 40% населення України потребує гуманітарної допомоги.

«Масштаб гуманітарних потреб в Україні залишається величезним. Понад 14,6 мільйона людей – близько 40% населення України – потребують певної форми гуманітарної допомоги, 56% з яких – це жінки та

дівчата», – зауважила директорка з питань операцій Управління ООН з координації гуманітарних питань Едем Восорну під час засідання Ради безпеки ООН щодо України.

Крім того, вона висловила жаль з приводу того, що зараз Україна «знає одних з найгірших атак з початку війни».

Європарламент відмовився голосувати за бюджет ЄС, доки Україні не дадуть Patriot



Європейський парламент відмовився ухвалити рішення щодо фінансування Ради ЄС через затягування країн блоку забезпечити Україну додатковими системами Patriot.

Про це повідомив євродепутат, колишній прем'єр-міністр Бельгії Гі Верхофстадт у четвер, 11 квітня.

Під час свого виступу в Європарламенті Гі Верхофстадт нагадав слова голови дипломатії ЄС Жозепа Борреля, що європейські країни мають сотню батарей Patriot, тоді як Україна просить хоча б сім. Він запропонував відмовити у фінансуванні Європейської ради, поки ці системи ППО не знайдуть та не поставлять в Києву. Його слова зал сприйняв оплесками.

Під час голосування пропозицію Гі Верхофстадта підтримали 515 євродепутатів, проти було лише 62.

Окупанти значно збільшили обсяги застосування хімічної зброї



Окупанти все частіше застосовують проти Збройних сил України хімічну зброю, такі атаки набули системного характеру.

Про це інформує Управління стратегічних комунікацій ЗСУ у Telegram.

Там розповіли, що минулого місяця українські військові зафіксували 371 випадок застосування ворогом боеприпасів із вмістом небезпечних хімічовин.

«Це на 90 випадків більше, ніж за попередній період», – зазначено у публікації.

Загалом Сили оборони за період із лютого 2022 року по березень 2024-го зафіксували вже 1412 таких випадків.

На ЗАЕС перевели всі реактори в стан «холодного зупину»

Тимчасово окупована Запорізька атомна електростанція у суботу, 13 квітня, вперше з 2022 року перевела всі свої шість реакторів у стан «холодного зупину». При цьому відомо, що Державна інспекція ядерного регулювання України ще минулого року видала розпорядження щодо обмеження роботи всіх шести енергоблоків ЗАЕС до режиму «холодного зупину». Але російські окупанти відмовлялися це робити на захопленій станції.

"КРИМ У МАЙБУТНЬОМУ – МІСЦЕ, ДЕ МІЙ НАРОД ЗМОЖЕ ПРОЦВІТАТИ"

ДО 80-РІЧЧЯ ДЕПОРТАЦІЇ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ

Анастасія Крупка

Ленурі Зіядин – 27, вона кримська татарка. До Сполучених Штатів дівчина переїхала разом зі сім'єю у 2010 році з Узбекистану. Саме туди її родичів депортувала радянська влада у 1944-му. Після приїзду до Нью-Йорка Ленура стала активною учасницею місцевої кримськотатарської громади, яка налічує кілька тисяч осіб. Зокрема, постійно виступала з танцювальним колективом, який плекає кримськотатарські звичаї та культуру, зараз продовжує брати участь у важливих заходах для спільноти.

— **У травні виповниться 80 років з часу трагедії кримськотатарського народу – масштабної депортації кримських татар. Як ця подія вплинула на історію вашої родини?**

— Моя сім'я народилася в Узбекистані. На жаль, нам не вдалося жити в Криму, проте маю там дуже багато родичів. Мої дідусь і бабуся за материнською лінією народилися у Керчі, а за батьківською – у Бахчисараї. Татів тато у часи Другої світової війни був солдатом. Коли повернувся до Криму, то дізнався, що всю його родину депортували до Самарканду. Іншого дідуса та бабусю теж відправили до Узбекистану, коли ті були молодими.

Я мала можливість почути історії про ті часи з уст своїх бабусь і дідусів. Проте була тоді ще геть малою: на жаль, вони померли, коли мені ще не виповнилося десять років. Утім, моя бабуся записала деякі зі своїх історій, наприклад, про те, як її розлучили з братами та сестрами. Вона шукала їх цілісненьке життя! Але так і не змогла нікого з них знайти. Дітей прийняли у чужій сім'ї, змінили їхні імена. Я так добре пам'ятаю, як ми літніми днями співали з бабусею кримськотатарські пісні, коли гуляли на подвір'ї...

— **Чи підтримуєте ви зв'язок зі своїми родичами з Криму зараз?**

— Так, там живе багато моїх дядьків і тіток. Ми залюбки спілкуємося про все на світі, але будь-які політичні теми, особливо по телефону, вони завжди уникають. Бояться, що їх прослухають. Утім все ж розповідають про свою щоденну боротьбу, дискримінацію, з якою постійно зіштовхуються. Наприклад, в Криму є проблема з дискримінацією щодо роботи. Особливо гостро вона відчувається, якщо у людей ім'я неслов'янського походження. Це впливає на бізнес та людей, які щодня шукають роботу у сферах архітектури та туризму (хоча туристи зараз там переважно з Росії). І це все водночас з тим, як у Криму стрімко зросла вартість життя, зокрема ціни на продукти та інші товари. Крім того, кримськотатарську мову зараз можна вивчати хіба десь у школах маленьких містечок, у великих міських школах її повністю прибрали.

— **Це, звісно, має свої наслідки для кримськотатарської культури загалом. Чи вдається кримським татарам в окупованому Криму зберегти її?**

— Зі слів моїх родичів, їм все-таки вдається збиратися разом. Нещодавно, наприклад, вони провели кілька заходів, щоб відсвяткувати кінець Рамадану. Наскільки я розумію, то просто свята з музикою і танцями дозволені, а відмовляють здебільшого у великих релігійних зібраннях. Але це лише мої припущення, бо більшість людей, які живуть зараз у Криму, бояться говорити про це.

— **У Сполучених Штатах живе кілька тисяч кримських татар. Великий осередок є власне у Нью-Йорку. Як давно він працює?**

— Наш громадський центр був заснований у 1977 році першими крим-



Фестиваль у Пенсильванії



Танцювальний колектив у традиційному вбранні



Кримськотатарська громада Нью-Йорка

ськими татарами, які емігрували до США. Багато з них було з Туреччини. Ми маємо тут також мечеть та дитячу школу. Остання працює щосуботи, нашу молодь там навчають релігії, кримськотатарській мові та танцю. Також протягом року ми проводимо великі заходи у громаді, щоб зібратися разом. Найбільшим зібранням є Qırım Gecesi, відбуваються виступи дитячої танцювальної групи та наших професійних танцюристів колективу Efsane, що у перекладі означає "легенда" – Дінари Фаїзової, Уріє Керменчиклі, Айше Кубедіннової.

Протягом Рамадану наш громадський центр проводить щоденні вечери, які в нас називаються іфтар,

для всіх, хто постить. Осередок є некомерційною організацією і утримується за рахунок пожертвувань членів громади. Зараз ми збираємо пожертви на завершення ремонту будівлі, який вимагав великого обсягу робіт. На мій погляд, наш центр є справжнім втіленням кримськотатарської єдності, тому що без внеску кожної родини його би просто не існувало.

— **Як ви долучаєтеся до життя кримськотатарської громади?**

— Я була частиною танцювальної групи після переїзду до Сполучених Штатів. Досі виступаю, коли нас запрошують танцювати на великих фестивалях. Але в основному група

діє для молоді, віком десь до 25 років. Просто після цього люди переважно вступають до університетів або одружуються.

Уся моя сім'я бере активну участь в житті громади. Мої племінники щотижня ходять до суботньої школи. У нас щойно був Рамадан і ми маємо таку традицію, що ввечері перед святкуванням кожна кримськотатарська сім'я готує смажену страву, як правило, це чебуреки, і наступного дня відвідує з цими стравами своїх старших родичів.

— **Чи багато зараз учнів у школі?**

— Після нещодавньої імміграції у нас великий клас, думаю, десь близько 40 учнів. Дуже багато людей, які переїхали в Україну після 2014 року з Криму, приїхали до Штатів протягом останніх трьох років.

— **Чи підтримує громада якісь ініціативи кримських татар за межами Нью-Йорку?**

— Так, ми, наприклад, спілкуємося з нашою спільнотою в Канаді, їздили туди виступати кілька років тому, коли вони організовували захід у співпраці з українською громадою. У 2017 році у Пенсильванії відбувався великий український фестиваль, на якому теж було багато представників кримськотатарського народу. Була спільна програма, яка підкреслювала, що Україна єдина.

У Нью-Йорку нема Меджлісу (єдиний вищий повноважний представницько-виконавчий орган кримськотатарського народу, в сучасному вигляді його було засновано 1991 року, — Ред.), як у Криму. Але його голова Рефат Чубаров та лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемілев завжди відвідують наш центр, коли приїжджають до США.

— **Яким ви уявляєте майбутнє Криму?**

— Зараз серед кримських татар у Криму трохи змінився фокус розмови у контексті реінтеграції. Якщо раніше всі просто сподівалися на повернення України, то зараз всі більш зосереджені на війні на материку. Хвилюються й очікують, що вона якомога швидше закінчиться.

Після стількох років боротьби для мене Крим у майбутньому – це місце, де мій народ зможе жити, рости та процвітати, не зазнаючи більше судового переслідування просто за вираження своєї культури та релігії. Хочу, щоб мій народ нарешті зміг утвердитися на своїй Батьківщині і більше не був змушений змінювати міста та країни, будувати все знову і знову. Звісно, бажаю миру і для України та українського народу. Незважаючи на те, що я ніколи не жила в Криму, він для мене назавжди залишиться Батьківщиною. Я була там лише раз, після окупації, але завжди думаю тепер про те, яким ж він був раніше. І мрію туди потрапити колись знову.

— **Що, на вашу думку, ми можемо робити для реінтеграції Криму вже зараз? Як можна поширювати кримськотатарську культуру в Україні?**

— Думаю, це можна робити, визнаючи та поширюючи наші свята та важливі дати, як ось, наприклад, Ораза-байрам, День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу 18 травня. Також інтегруючи наш танець у концерти, популяризуючи кримськотатарську творчість. Для тих учнів, які зацікавлені у вивченні кримськотатарської як доповнення до української, англійської чи інших мов, які вивчаються, можна її викладати у школах. Нам зараз найважче зберегти саме мову, бо багато наших предків, яких молодими депортували з Криму, так і не змогли повністю її опанувати та передати знання наступним поколінням. Тому дуже важливо нам з цим допомогти.

ІНТЕРВ'Ю З МАВКОЮ

ОРВЕЛІВСЬКИЙ СЮЖЕТ ПРО ЖІНОЧИЙ ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ В ОКУПОВАНОМУ МЕЛІТОПОЛІ

Анастасія Варару

Через облоги в місті дзвінок доводилося переносити кілька разів: фінальні приготування, контрольне повідомлення, і знову не вдалось. Чекаю кілька днів. І нарешті, через захищений чат у Telegram, мені телефонує контакт. Підпис: Зла Мавка. На аватарці графічно намальоване суворе лице привабливої жінки, на помаранчевому фоні. В неї темне волосся, на голові вінок із квітів, припідняті, темні брови й зосереджені, прищурені очі. Вуста міцно зімкнуті...

– Нарешті на зв'язку, – чую у посмішці жіночий, привітний голос з іншого боку лінії. Я одразу дякую за цей дзвінок, представляюсь, але ім'я співрозмовниці залишиться невідомим. Це інтерв'ю з однією з засновниць жіночого партизанського руху в Мелітополі – "Зла Мавка".

Дві реальності життя в окупації

Почувши на початку розмови про читачів газети «Громада», героїня, згадує попередній досвід спілкування з іноземними медіа.

– Після тієї розмови я зрозуміла, що виявляється, люди і приблизно не уявляють, що тут коїться насправді. Що для проукраїнсько-налаштованого населення реальність в окупації схожа на сюжет Орвелівського роману. Все просякнуте пропагандою. Ти нікому не можеш довіряти, а кожен аспект життя контролюється державою. Доречі, перше, що зробила окупаційна влада – так це завішала камерами все місто. Такої кількості камер Мелітополь, мабуть, ще ніколи не бачив. Наші будні наповнені відчуттям постійної параної та страху. Ти маєш бути готовим до раптових вечірніх перевірок. Це постійна практика рашистів: неочікувано вриватись в будинок із обшуками. Без пояснень. Дуже люблять робити показові вистави і записувати на камери процес затримки "небезпечного терориста". Демонструють, як під час обшуку в квартирі знайшли гранати і обов'язково – обов'язково повинен бути американський прапор, – жінка сміється в слухавку і продовжує.

– Тебе не визнають терористом без нього. І це дуже смішно насправді. Складається враження, що ми до цього тут жили, і в кожній сім'ї був американський прапор вдома. Якщо раніше, в 2014, була візитка Яроша як доказ причетності до Правого сектора, то зараз – це американський прапор.

Зрадив сусіда, – отримав до хліба, зрадив країну – отримав посаду

До того ж, ворог розробив систему доносів. Існує багато чат-ботів та груп, куди кожен може написати кляузу. Напрочуд ретельно «слідкують за порядком» управдомі. В нас взагалі ніколи раніше не було такої практики – доносити на сусіда, але зараз рашисти пояснили, як це працює, – іронізує. Навчили. Винагороджують за боротьбу з тероризмом.

Тобто, важко довіряти навіть тим, з ким жив роками в одному будинку. Світська бесіда на вулиці, чи обмін люб'язностями із сусідами – більше не існує, як формат спілкування.

За словами Мавки, для колаборантів реальність виглядає дещо інакше. Її влучно характеризують заключні слова першої строфи вірша «Інтернаціонал», написані Еженом Потье:

"Ми наш, ми новий мір построім, – Кто бил нічем, тот станет всем".

– Давайте дивитися правді в очі, – в Мелітополі є ті, хто чекав «нового міра», – продовжує розповідати героїня. – Для них, звісно, ця реальність абсолютно інша. Зрадив сусіда, – отримав до хліба, зрадив країну – отримав посаду. І ви б бачили цю нову "інтелігенцію". Екс-двірникам та масажисткам рашисти пропонують "гідні" чини в адміністрації.



Загальний контекст окупованого Мелітополя

Героїня також розповіла, що примусова паспортизація – одна з основних форм тиску на населення. Без російського паспорту не викличеш швидкої допомоги, не влаштуєшся на роботу. Масово націоналізують житло. Для тих, хто виїхав з міста і хоче продати квартиру, повернення в окуповане місто та оформлення російського паспорту для отримання документів – обов'язковий крок.

Щодо харчів ситуація не краща: відсутність гривні, високі ціни, обмінники з не вигідним курсом. В харчових магазинах бідний асортимент низькоякісних та дорогих товарів російського виробництва. В аптеках – ліки поганої якості за завищеними цінами.

чином, можна стверджувати, що на сьогоднішній день складається вже з кількох жінок.

– Кожна з них робить, що може, – розповідає Мавка. – Навіть розповідь історії може бути великим ризиком і великою відповідальністю для багатьох з них.

Регіони, які охопив рух

– Наразі є дівчата практично з усіх окупованих регіонів. І Херсонщина, і Запорізька область. Останнім часом почали приєднуватися дівчата з Донеччини й Луганщини, що є для нас великим проривом. Адже, довгий час ми не мали жодних звісток про опір з цих регіонів, але тепер дівчата звідти почали писати нам, надсилаючи свої щоденники та виявляючи активну підтримку. Тож, рух наразі стрімко зростає. Однак, найбільшу кількість учасниць маємо з Криму. Підключення дівчат з Криму дуже нас підбадьорило. Дало розуміння, що ми робимо дійсно важливу справу, яка підтримує не лише жінок Мелітополя.

– Чи існує будь-який шанс передати хоча б щось з української сторони? – питаю лідерку руху, вже наприкінці розмови. Адже так хочеться знайти хоча б якусь можливість проявити підтримку на ділі.

– Чутки іноді ходять, але, чесно кажучи, я не стикалась з цим. Я не спеціаліст в криптовалютах, але, здається, безпечних шляхів для цього поки не існує. Тому наразі нам ніяк не можна допомогти донатами.

– Тобто, всі матеріали ви виготовляєте виключно за власні кошти?

– Так. Хтось може використовувати власний принтер. Технічно, макетами та дизайном допомагають ті, хто виїхав. Коли хтось із дівчат хоче приєднатись, ми запитуємо, що вона вміє робити, чим саме може допомогти. Наприклад, якщо дівчина може використовувати принтер, то вона може друкувати листівки та розміщувати їх. Інші можуть малювати символіку або спалювати російські прапори. Кожен обирає діяльність відповідно до своїх можливостей.

– Скажіть, що зараз надає вам сили продовжувати діяльність, всупереч усьому?

– Добрі новини з фронту заряджають. Підтримка з української сторони теж підбадьорює. Я не можу сказати, що нам легко, і ми завжди на позитиві. Багато жінок з інших міст часом пишуть мені просто, щоб поговорити. В очікуванні на деокупацію надія може згасати, тому важливо мати місце, де можна знайти однодумців. Особливо, коли втрачаєш довіру до свого оточення. Ми спілкуємося зараз командою про психологічну підтримку і розглядаємо налагодження безпечного спілкування з професійними психологами, які пережили досвід окупації. Шукаємо партнерства.

Мені б хотілося, щоб кожен, хто знаходиться в окупації знаходив у собі силу чинити спротив, всупереч і попри. Бо чим більше нас, тим більше шансів повернути Україну в наш дім. ЗСУ виконують свою роботу, але і ми маємо виконувати свою частину. Одного дня Мелітополь повернеться додому, і ми будемо танцювати і радіти ще гучніше, ніж Херсон.

Заснований на початку 2023 року жіночий український ненасильницький рух опору «Зла Мавка» активно чинить спротив окупаційним силам, використовуючи Мавку як символ української непокорності. Через Telegram канал і чат-бот активістки координують опір та зберігають анонімність. Розповсюджуючи листівки, спалюючи російські прапори, якими завішене місто, та малюючи українську символіку, вони ризикують своєю свободою та навіть життям.

Російські Telegram-канали та аканти систематично погрожують учасницям руху та обіцяють їх "вполювати" та покінути з опором.

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЯК ЗБРОЯ: РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ВЕДЕ МАСШТАБНУ ІНФОРМАЦІЙНУ ВІЙНУ ПРОТИ УКРАЇНИ

Інна Міхно

Дезінформація – це окрема зброя, яку влада кремля використовує у війні проти України. Її методи постійно еволюціонують, аби ввести в оману якомога більше українців, а загалом – весь світ. Одна з пропагандистських хвиль – це звинувачення Заходу у підтримці України, у «розпалюванні війни». В український інформаційний простір засіюють зерна неправди та страху, просуваючи думку: «країни Україна не існує, це лише «маріонеткова псевдодержава», якою керує уряд США».

Одна з головних цілей російської пропаганди – тримати українське суспільство у максимальній напрузі. Російська армія порушує всі норми ведення війни і міжнародного гуманітарного права. Росія намагається посилювати відчуття страху численними фейками на різну тематику. Які інформаційні атаки застосовує росія від початку війни, які наративи та фейки проти України просуває, спеціально для "Hromada" розповіла редакційна директорка VoxUkraine Мирослава Маркова.

Живий щит

Інформаційні кампанії росії варто розмежувати на інформаційні атаки росії проти українського населення та ті, що спрямовані на інші країни світу. Атаки проти України – це, перш за все, спроби посіяти паніку. Адже, найбільша шкода, яку приносить пропаганда – це інформаційний хаос у величезному потоці новин і кількості версій подій. Люди плутаються, втрачають відчуття довіри.

За словами Мирослави Маркової, з перших днів росія атакувала українців величезною кількістю фейків через соцмережі й окремі медіа. Основна мета яких – збити з пантелику та підірвати довіру до української влади та армії.

“Це були спроби демонізувати українську армію, показати, що вона, нібито, використовує населення України у містах, як “живий щит”. Ми пам’ятаємо ці історії про Маріуполь, Херсонщину, окремі населені пункти. Навіть сьогодні ми бачимо такі фейки. Нещодавно поширювався відеофейк, на якому харків’яни нібито стоять у черзі на виїзді з міста, бо є загроза наступальних дій росії, а українська армія начебто хоче використовувати цивільних як “живий щит”. Ці елементи, які ми називаємо “пропагандою страху”, росія відтворює раз за разом”, – зауважила експертка.

Підірв довіри

Разом з тим змінився вигляд фейків і залучення інструментів для їхнього поширення. До проросійських медіа, що діяли в Україні, українці довіру втратили, як і до політиків, які поширювали російські наративи системно й роками. Заблоковано й російські сайти. Та попри це російській пропаганді вдалося максимально адаптуватись у соцмережах.

За словами Мирослави Маркової, росіяни розробили цілу мережу Telegram-каналів, через які майстерно просувають свої наративи. На окупованих територіях створюються “сітки” місцевих телеграм-каналів, які спершу маскуються під звичайні новинні майданчики, а вже потім на них поширюється пропаганда. З рештою, російська пропаганда почала мімікрувати під великі західні медіа, здійснюючи крадіжку ідентичності.

“Пропагандисти брали уривки відео, додавали на них лого впізнаваних медіа, підписували англійською, щоб це максимально виглядало, немов ці новини поширюють західні медіа. Коли росія у 2022 році вдарила ракетним комплексом “Точка-У” по залізничному вокзалу у Краматорську, тоді поширювалися фейкові відео, нібито BBC звинувачувало українську армію у застосуванні та-



кого озброєння, через що загинули цивільні. При чому, ці відео були сфабриковані таким чином, щоб бути максимально схожими на репортажі BBC. Росія все більше намагається мімікрувати під джерела, яким українці довіряють. Зараз багато фейків створених за допомогою штучного інтелекту. Використовуються відеOURIVKI з українського телемарафону “Єдині новини”, інших впізнаваних телеканалів, облич популярних телеведучих, на які накладається згенерована аудіодоріжка. І ось в таких “ефірах” пропагандисти переконують, що військовозобов’язаних мобілізують прямо на заправках, а ухилинтам блокують банківські рахунки. Такі відео виглядають досить правдоподібними”, – зауважила Маркова.

І додала, що наразі росія активно залякує українців новими наступами на Сумщину, Харківщину. Все це спрямовується на виснаження населення, підірв морального духу і спонукання до вигідних для ворога дій: провокування протестів, посилення суперечок між різними групами населення.

Захід розпалює війну в Україні?

Проте, така тактика не завжди спрацьовує і рф вдається до все більш нахабних інформаційно-психологічних операцій. Під час ураження цивільної інфраструктури України розповсюджувалися різні кампанії направлення на провокування панічних настроїв і послаблення критичного мислення у населення. У цьому ключі змінилася й роспропаганда, спрямована на західні країни.

“Спершу росія намагалась виправдати те, чому вона порушила всі можливі міжнародні договори й атакувала суверенну країну. Запускались фейки про утиски російськомовного населення, недемократичність України, “громадянську війну”, яка тривала на сході з 2014 року. Інформаційні атаки просуvalи ідею про нелегитимність влади на фоні дискусій щодо проведення чергових виборів в країні в умовах війни. Загалом намагалася маніпулювати темою “Україна” в контексті грошей, щоб таким чином, впливати на суспільства західних країн. Формувалася думка: вам не вигідно надавати фінансову допомогу Україні, підтримувати біженців і виплачувати соцвиплати. Наприклад, в Німеччині, дуже сильно форсувався наратив, що передача озброєння робить країну співучасницею у війні. Підсилювався наратив, що “конфлікт в Україні” переросте у третю світову війну, якщо західні країни й надалі переда-

ватимуть озброєння. У Польщі, яка прийняла чи не найбільшу кількість українців, російські фейки маніпулювали саме темою біженців, яких намагалися демонізувати через вкиди в інформаційний простір. Розповідали про конфлікти з місцевими, про погіршення криміногенної ситуації в країні саме через українців. Пізніше ці меседжі також переросли в маніпуляції на ґрунті фінансової підтримки України Польщею” – зауважила Мирослава Маркова.

Влада корумпована, а мобілізація – неефективна

Найчастіше VoxCheck фіксує фейки про мобілізацію і про корупцію в Україні. Як зауважила Мирослава Маркова, дезінформація є ефективною, коли містить елемент правди.

“Звісно, Україна була корумпованою країною довгий період часу, саме тому у нас створювалися антикорупційні інституції. Навіть в умовах війни фіксуються корупційні скандали. Це – факт. Чи є в Україні проблемним питанням мобілізації та дискусії навколо відповідних законопроектів? Так. Є й ті, хто намагається ухилитися від військової служби. Багато суперечок у нас точиться довкола того, як взагалі має виглядати процес мобілізації. Ці проблеми, як і питання корупції, викликають гостру суспільну реакцію. І зрозуміло, що російська дезінформація найбільше фейків створює саме довкола цих тем. Наприклад, у Херсоні поширювався фейк про брак лікарів у медзакладах, бо нібито всіх мобілізували. Це окремі фейки про “насильницьку мобілізацію жінок”, “жорстоке вилучення ухилинтів”. Росіяни через свої фейки намагалися здійснити розбрат між різними етнічними групами в Україні. Для цього робилися вкиди, що держава нібито мобілізує тільки окремі етнічні меншини (наприклад, угорців), й одразу відправляє їх на передову. Пропаганда спотворює реальні факти, аби змалювати боротьбу влади проти населення і закликати до вигідних рф дій. На жаль, це спрацьовує”, – наголошує редакційна директорка.

Як українців, так і західні країни, росія намагається переконати: надана зброя не доходить до фронту, бо корумповані посадовці її перепродають. З цього приводу поширюються і численні фейки про корупцію в політичному керівництві: про нібито купівлю коштовного майна керівництвом країни та представниками уряду. Все це росія розповсюджує, аби підірвати довіру західної аудиторії до України, як отримувача допомоги, а всередині країни зневіри-

ти сам народ. Агресор намагається налаштувати українське суспільство не проти окремих корумпованих політиків чи неефективних політичних лідерів, ціль дезінформації – сформувати в українців і у наших західних партнерів думку: Україна – неспроможна держава, і такої автономної країни не повинно існувати.

Україна – маріонеткова держава?

Тож, один із наративів, який роками намагалася прищепити російська дезінформація українському суспільству – “Україна не є самостійною і суверенною державою”. Варто зазначити, що до війни ця теза про-сувалася досить вдало.

“Одна із ключових цілей роспропаганди – підірвати довіру до українських інституцій, Офісу Президента, уряду, аби довести українцям неспроможність їхньої держави. Щодо цих наративів українці демонструють стійкість. Та у контексті західної пропаганди росія запускає наратив про підконтрольність України Заходу і, на жаль, цей наратив є досить ефективним. У Європі окремі спікери чи просто пересічні громадяни не наважуються говорити про радикальну підтримку Україні й засудження дій росії саме через цей нав’язаний наратив: бути проамериканськими, проімперіалістичними – це погано, бо Україна потужно підтримується США. А, отже, нібито автоматично стає підконтрольною уряду США. Багато хто на заході вірить, що Україну лідери західного світу використовують виключно як інструмент у своєму протистоянні росії – і тому напад росії на Україну – це був вимушений акт захисту проти Заходу”, – наголошує Мирослава Маркова.

Вона додає, що найчастіший наратив рф – це саме підконтрольність України Сполученим Штатам Америки. Цей наратив прослідковується у різних фейках: що нібито політичні рішення щодо України приймаються виключно урядом США, що нібито українська влада не є самостійною, що нібито обрання президента та головнокомандувача ЗСУ – це також воля США. Роздмухувалося й питання конфлікту всередині військово-політичного керівництва України. Всі ці фейки росія розповсюджувала величезними інформаційними хвилями.

“Розповсюджувалися фейки про конфлікт між Президентом Зеленським та урядом США. Що якщо немає єдності всередині країни, то



[Дезінформація як зброя: російська пропаганда...] початок на стор.8

Україна не може протистояти росії. Найбільший наратив – повна неавтономність України. В інформаційний простір постійно вкидаються ідеї, що рішення, чи продовжувати протистояти росії, чи скласти зброю буде прийматися не керівництвом України, а виключно Вашингтоном.

Також роспропаганда намагається показати, що нібито суспільство в Штатах не дуже підтримує Україну. У Вашингтоні влаштовувалися проросійські протести, на яких спікери закликали керівництво держави та американський народ не протистояти росії, намагалися показати масові настрої з-поміж американців, що нібито вони не підтримують надання допомоги Україні. Тобто, росія не припиняє намагання посіяти сумніви: “Чи варто Сполученим Штатам продовжувати підтримувати Україну”. Все це спроби вплинути на американську пересічну аудиторію, щоб потім американці голосували на виборах за політиків, що висувують антиукраїнські тези. Таким чином, це спроба посприяти зміні політичного режиму та “привести” до влади в США проросійських політиків”, – говорить Мирослава Маркова.

Експертна псевдомережа

Сьогодні платформами для поширення фейків та дезінформації та ІПСО є соцмережі. Ба більше: за словами Мирослави Маркової, існує ціла мережа псевдоекспертів, яку росія використовує для просування своїх наративів. Зокрема, VoxCheck спільно з Центром протидії дезінформації при РНБО виявив щонайменше 26 псевдоекспертів, діяльність яких має ознаки мережевої. Ці псевдоексперти системно поширюють на Заході проросійські наративи.

“Ці люди отримували однакові нагороди, мали однакові зв'язки з російськими державними медіа, виступали один з одним на YouTube каналах і поширювали проросійські наративи про Україну. Ми виявили типові стратегії поширення дезінформації через власні чи дружні експертні канали. Це й одне з найвідоміших, вже скандальних, інтерв'ю з Путіним експедучого Fox News Такара Карлсона. Карлсон у першому ж випуску власного шоу у соцмережі X звинуватив Україну в підриві Каховської ГЕС, він неодноразово поширював проросійські наративи про недемократичність України. Це й американський журналіст Денні Хайфон, проросійський спікер, і не менш відомий скандальний американський оглядавець Скотт Ріттер. Разом вони записують відео, які тиражує російська телекомпанія Russia Today, посилаючись у своїх наративах на цих західних експертів. Є такий псевдоексперт, на ім'я Браян Берлетік. Він характеризує себе як “геополітичний аналітик” і має власний YouTube-канал The New Atlas. Берлетік розповідав, нібито українська



влада використовує “нацистські” підрозділи для “придушення” проросійських настроїв в українців”, – підкреслила експертка VoxCheck.

Таких спікерів багато не тільки у США, а й у Європі. Це ціла стратегія російської пропаганди – використовувати у своїх цілях осіб зі сформованою аудиторією, які раніше були журналістами, є відомими блогерами, артистами чи акторами тощо.

Російський слід

Звісно, не всі фейки мають російський слід і, за словами Мирослави Маркової, дуже хибним і навіть небезпечним є окреслювати російським ІПСО будь-які невдоволення

українців.

“Вважаю, що критика – це нормально у суспільстві, яке відстежує дії влади. Дискусія – це здорова реакція суспільства. Це нормально, що якісь питання викликають суперечності. Проблема в тому, що цим намагається маніпулювати російська пропаганда. Але для нас дуже небезпечно ігнорувати суспільно важливі питання, відхрещуючись, що це лише зовнішній російський дезінформаційний вплив. Україна має досить активних громадян, які можуть відстоювати свої інтереси”, – резюмувала аналітикиня.

Довідково: VoxUkraine – це ана-

літична платформа, у рамках якої був створений незалежний фактчекінговий проєкт VoxCheck. Команда викриває дезінформацію, маніпуляції та російську пропаганду як в Україні, так і за її межами. VoxCheck є підписантами Кодексу етики міжнародної мережі фактчекерів інституту Poynter (International Fact-Checking Network). VoxCheck – члени фактчекінгової програми Meta з маркування та спростування неправдивого контенту на платформах Facebook та Instagram (спростовано вже понад 4,4 тис. фейків).

Фото: дослідження VoxCheck

СПЕЦІАЛЬНО ДЛЯ ГАЗЕТИ “ГРОМАДА”

Катерина Манофф | УКРАЇНСЬКЕ КОРИННЯ
ТА АМЕРИКАНСЬКІ ГІЛКИ

ДОВІРЯТИ ЧИ ПЕРЕВІРЯТИ?



Біженка з Одеси блукає вулицями
заможного передмістя Вашингтона.
Її звуть Ірина, їй 60 років. Вона сту-
кає у двері за дверима. Ламаною ан-
глійською вона просить винайняти
кімнату. Вона у відчай: через три дні
вона опиниться на вулиці. Вона бла-
гає: «Можливо, ви знаєте про вільну
квартиру в цьому районі? Може, у
вас є друг, який може допомогти?»

Коли ви читаєте цю історію, що
ви відчуваєте? Співчуваєте долі Іри-
ни? Ви подумки починаєте пере-
бирати список своїх знайомих і
ресурсів на предмет притулку для
новоприбулих?

Або ж ви підозрюєте її мотиви –
навіщо вона стукає в двері? Це якась
афера?

Ірина – не мисленнєвий експери-
мент. Вона реальна людина, яка з’я-
вилася в дверях мого друга минуло-
го тижня (хоча я не використовую її
справжнє ім’я). Американська сусід-
ка моєї подруги привела Ірину, спо-
діваючись, що співвітчизниця зможе
зрозуміти її історію і допомогти їй.

Незабаром моя подруга поділи-
лася історією Ірини в нашому групо-
вому чаті, і почали з’являтися ідеї, як
допомогти їй знайти кімнату.

Вона може звернутися до дружи-
ни священика в нашій українській
церкві.

Ось сайт оренди житла, яким вона
може скористатися.

Я переїжджаю через кілька тижнів,
можливо, моя сім’я буде не проти
дозволити їй пожити в моїй кімнаті
деякий час.

Якщо вона справді залишилася на
вулиці, я візьму її до себе.

І тут з’явилася я.

Зазвичай саме я надсилаю гроші
щоразу, коли друзі збирають кошти
на спорядження для захисників чи
медичну допомогу жертвам російсь-
кого нападу. Я спонсорувала кількох
біженців. У мене є зайва кімната, яку
я пропонувала друзям і незнайом-
цям, яким потрібно було провести
кілька ночей у районі Вашингтона,
округ Колумбія.

Моя сім’я називає мене наївним
ідеалістом – занадто довірливим,

занадто готовим допомогти. І іноді
я дійсно перегинаю палицю. Напри-
клад, я завжди залишаю свій теле-
фон, сумку, всі свої особисті речі
скрізь, припускаючи, що їх не вкра-
дуть (поки що все добре). Я не можу
не вірити, що люди загалом добрі, і
поводяться відповідно.

Але, коли я прокручувала наш чат,
щось в історії Ірини здалося мені
неправдоподібним.

Як вона потрапила до США без
спонсора, який би допоміг їй з жит-
лом? – написала я.

Моя подруга пояснила, що Ірина
жила у свого сина, який спонсору-
вав її приїзд до Сполучених Штатів.
Але дружина сина не любила Ірину.
Тепер вони викидають її на вулицю.
Вони просто погані люди.

Моя подруга підвозила Ірину до-
дому і встигла побачити елітне по-
мешкання її сина. А потім написала
нам усім.

Так я опинилася з порожньою кім-
натою в моєму будинку і (хотілося б
думати) добрим серцем і гризучим
дискомфортом у животі. Чоловік,
який так піклувався про свою матір,
що привіз її з України, раптом вики-
дає її на вулицю? Це просто не вкла-
далося в голову. Якщо він не міг далі
її приймати, то міг би купити їй кви-
ток додому. Або допомогти їй знайти
кімнату – зрештою, вона мала робо-
ту і могла платити за оренду.

Що було правдою? Я хотіла б пого-
ворити з сином і почути всю історію,
але, звісно, сімейна драма чужої лю-
дини – не моя справа. Я хотіла пере-
конати друзів зрозуміти мої сумніви,
але їхнє рішення допомогти теж не
було моїм.

Усі вихідні я роздумувала: Як діз-
натися, коли можна довіряти незна-
йомцю? Коли варто повірити людині
на слово, а коли – залишатися скеп-
тиком? Я завжди довіряла своїй інту-
їції, а тепер вона махала червоними
прапорцями, а моїх друзів перепов-
нювала жалість до бідлошної Ірини,
з якою погано поводитися. Чому?

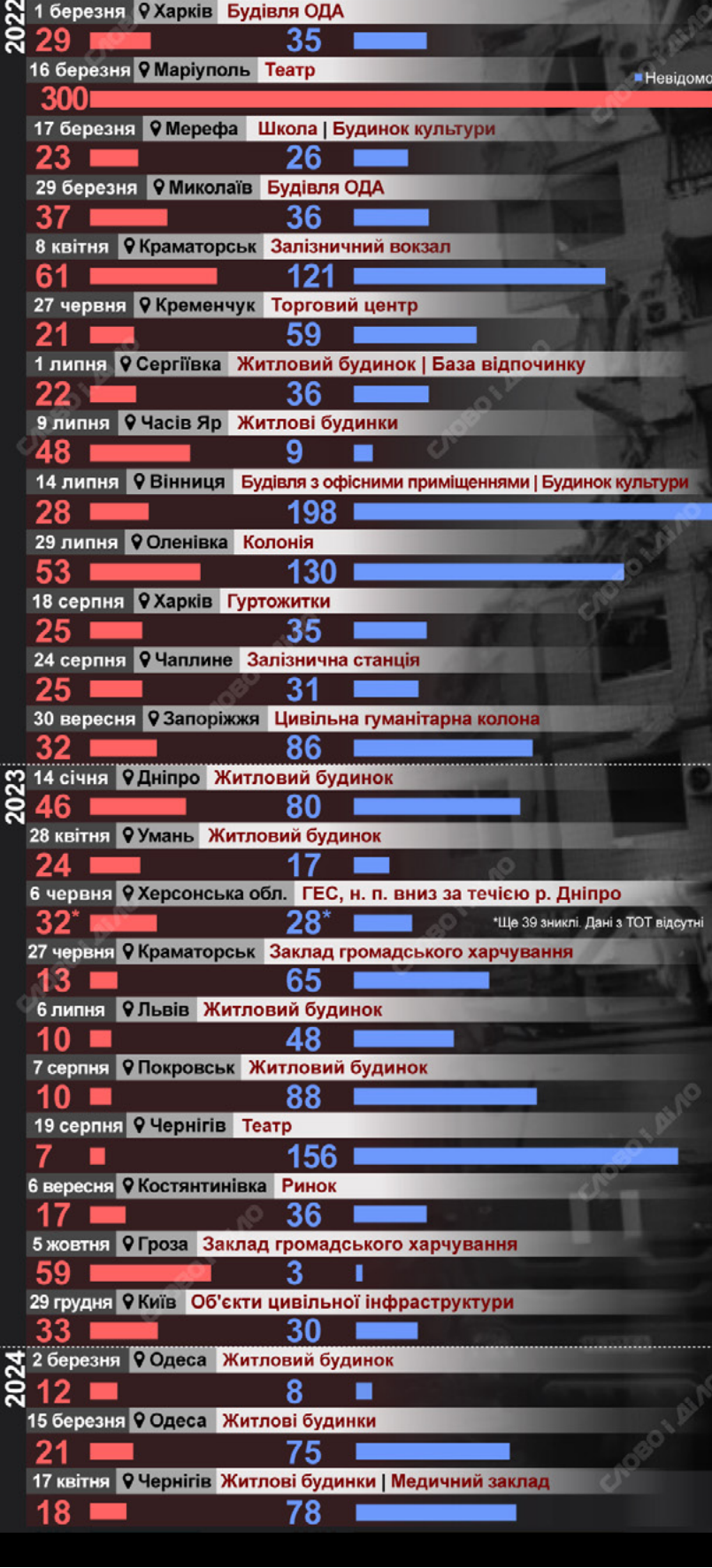
Ця історія не має задовільного
кінця. У понеділок ми почули, що
Ірина знайшла житло. Я не впевнена,
чи її доля зачепила чиєсь серце, чи
вона просто знайшла вигідну про-
позицію на сайті оренди житла, чи
її син передумав (якщо він справді
планував її виселити). І наступного
разу, коли співвітчизник звернеть-
ся по допомогу, я, чесно кажучи, не
знаю, як відповісти – як залишитися
доброю і довірливою, не давши себе
використати.

НАЙМАСШТАБНІШІ ТЕРАКТИ РФ ЗА ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Інфографіку створено за даними відкритих джерел
інформації станом на 19 квітня 2024 року

■ Загинуло
■ Травмовано

СЛОВО І ДІЛО



ДОПОМОГА УКРАЇНІ ТА КОНФІСКАЦІЯ АКТИВІВ РФ НА КОРИСТЬ УКРАЇНИ

20 квітня Палата представників
США проголосувала за законопро-
ект щодо іноземної допомоги для
України.

24 квітня Президент США Джо
Байден підписав законопроекти що-
до допомоги Україні, Ізраїлю та Тай-
ваню на 95,3 млрд доларів. Поста-
чання зброї для України розпочалось
негайно.

Про це стало відомо під час бри-
фінгу президента США у Білому домі.

«Я щойно підписав законопроєк-
ти щодо оборонної допомоги. Це
зробить Америку безпечнішою, це
зробить світ безпечнішим. Вони на-
дадуть життєву допомогу і нашим
партнерам, щоб вони могли себе за-
хищати та захищати свої суверенні
землі. І це також інвестування в нашу

безпеку», – повідомив Байден.

«У наступні кілька годин, я зроблю
все, аби передати у наші відповідні
органи документи, щоб ракетні сис-
теми та інші озброєння були направ-
лені в Україну. Це допоможе не тіль-
ки Україні, а і європейській безпеці»,
– сказав Байден.

Також Байден анонсував, що
Штати додатково відправлять укра-
їнській армії боеприпаси для ППО,
артилерії, ракетних систем, та
бронетехніку.

КОНФІСКАЦІЯ АКТИВІВ РФ НА КОРИСТЬ УКРАЇНИ

Головна мета законопроекту про
санкції – "потужні заходи та політика
для протидії Ірану, Китаю та Росії".

За проєкт 20 квітня проголосува-
ли 360 конгресменів, проти вислови-
лись 58.

У частині, яка стосується України,
передбачена можливість конфіска-
ції на користь України суверенних
активів РФ та розширення антиро-
сійських санкцій.

Зокрема, президенту США нада-
ють повноваження застосувати про-
цедуру конфіскації суверенних акти-
вів з подальшою передачею відпо-
відних коштів до спеціальних фондів
– Compensation Fund, Ukraine Support
Fund.

При цьому, президент може уз-
годжувати алгоритм передачі Укра-
їні конфіскованих російських акти-
вів з державами Групи семи, ЄС,
Австралією та іншими партнерами

США.

Заходи проти Росії у тому числі
передбачають:

Введення додаткових санкцій
проти російських олігархів.

Введення санкцій проти передачі
Росії іранських та китайських техно-
логій у сфері БПЛА, які можуть вико-
ристовуватися у війні з Україною.

Затвердження закону про переда-
чу заморожених російських активів
Україні.

Загалом, вартість російських ак-
тивів за кордоном оцінюють у 300
млрд доларів США. З них лише 6
млрд перебувають власне у Сполу-
чених Штатах. Більшість цих коштів
знаходиться у Франції, Німеччині та
Бельгії.

Citrus Plaza MARKET

Ukrainian FOOD & CATERING

Monday - Saturday 9 AM - 10 PM
Sunday 10 AM - 10 PM



6240 San Juan Ave., Citrus Heights, CA 95610

Phone: (916) 725-5445

citrusplazacafe@gmail.com

facebook.com/citrusplazacatering/

[Криза в США дорівнює кризі в Україні] початок на стор.1

ніші проблеми, від яких напряму залежить Україна – кризу геополітичного впливу Сполучених Штатів, і натомість посилення групи авторитарних держав, до складу яких, зокрема, входить і головний ворог як України, так і всіх країн євроатлантичної цивілізації – путінська росія.

20 квітня закон про виділення 61 млрд дол. був проголосований в Конгресі Сполучених Штатів, 23 квітня закон був підтриманий Сенатом, 24 квітня закон підписав Президент США Джо Байден. Завершилась досить тривала сага, де демократична і республіканська партії використовували українське питання у внутрішньополітичних розборках. Законопроект став законом завдяки тому, що значна частина республіканців солідаризувалася з демократами у підтримці України. Та якщо оглянути багатомісячну тяжбу не як звичайну парламентську процедуру, а намагаючись підрахувати кілометри втраченої за цей час української території, на яку прийшов російський сапог, та уявити (лише уявити, бо офіційні цифри не оприлюднюють) скільки українських воєнків за цей час полягло, то сатисфакція від виділення очікуваної фінансової допомоги може виглядати не такою вже і бравурною. Все слід робити вчасно, і ця банальна істина стосується і фінансування теж. Через брак фінансів, а відповідно, і озброєння, снарядів, набоїв, дронів і всього іншого військового реманенту, який можна придбати за кошти, скільки було втрачено життів та території, які можна було б не втрачати?

Та багато жорсткіші оцінки дозволив собі поважний генерал Веслі Кларк. В його Меморандумі до Президента США йде мова не про епопею з проходженням одного-єдиного, хоч і важливого для України закону, але не такого, який би був визначальним для всіх геополітичних процесів, в які задіяні Сполучені Штати.

Веслі Кларк наважився привернути увагу до того факту, що США втратили геополітичне лідерство.

1. Нова реальність – вихід на геополітичну авансцену групи авторитарних країн з росією в якості стрижня. До групи авторитарних країн Кларк окрім росії зараховує Китай, Іран та Північну Корею. Ці авторитарні країни протиставили себе світовому порядку, який раніше асоціювався з протекцією з боку Сполучених Штатів.

2. Ці четверо потенційних супротивників США всі готові до використання сили. Росія після вторгнення в Україну може задіяти аналогічну агресію і щодо інших сусідів.

3. Ядерна зброя важлива. Російський диктатор путін успішно використовує ядерний шантаж. «Відвертий страх перед конфронтацією з ядерною державою підриває довіру до американської влади в усьому світі. Звертаючись за допомогою до такого потенційного супротивника, як Китай, щоб запобігти використанню Росією ядерної зброї проти України, Сполучені Штати, можливо, ще більше підірвали довіру до свого ядерного стримування.» США затримуються з модернізацією ядерної зброї.

4. Армія і флот США недостатньо чисельні і потужні перед новими викликами. Військово-оборонний комплекс не вспіває за потребами.

Враховуючи, що про армію, флот та військово-промисловий комплекс пише не сторонній аналітик, а кадровий офіцер найвищого рангу, така констатація вкрай прикра.

5. Економічні санкції щодо росії малодієві, а іноді контрпродуктивні, росія знайшла механізми по їхньому обходу та нарощує надприбутки від продажу енергоносіїв.

6. США втратили привабливість серед країн Глобального Півдня. «Багато лідерів країн Глобального Півдня, оцінюючи коливання підтримки України з боку Штатів, схоже, вирішили, що Росія є надійнішою силою.»

7. Криза внутрішньополітичної системи в США. Кларк зауважує, що іноземні впливи поставили під сумнів виборчий процес в Сполучених

Штатах, саму демократичну систему. Демократія перестає бути привабливою моделлю управління для решти країн.

Та Кларк має не лише військовий досвід, а й політичний, його радикальні і досить дошкульні різкі зауваження щодо втрати Сполученими Штатами світового лідерства і, як наслідок, кризи демократичного світу, не є критикою заради критики, генерал окреслив програму зміни статус-кво:

1. Закріпити недоторканність політичної системи США як найвищу цінність країни.

2. Зміцнити ядерні сили стримування і всі допоміжні системи, які надають їм надійності.

3. Взяти на себе зобов'язання підтримувати Україну для витіснення російських військ з її території.

4. Посилити стримування Китаю.

5. Змусити іранську владу зробити вибір між прагненням до регіональної гегемонії й виживанням режиму.

6. Посилити стримування проти ядерної Північної Кореї.

7. "Реанімувати" добровольчі сили та оборонно-промислову базу.

8. Зберегти крихке лідерство США в кібернетичному і космічному протистояннях.

9. Посилити фінансову потужність.

Кожен з пунктів генерал розписує докладніше. Для українців вкрай важливо, що в цьому Меморандумі вектор підтримки України – наскрізний. «Агресія Росії проти України стала лакмусовим папірцем для міжнародного порядку, заснованого на правилах. Тому перемога над цією агресією, а не лише припинення бойових дій в Україні, необхідна для підтримання верховенства міжнародного права та запобігання ширшим війнам.»

Кларк наполегливо наголошує на необхідності повернення економічної, військової та політичної сили США, та з позиції сили спілкування з рештою країн, наприклад, для припинення експорту високотехнологічної продукції до росії – накладання вторинних санкцій до країн, які до-

помагають агресору обходити різноманітні обмеження.

Меморандум Веслі Кларка був оприлюднений на сайті впливової аналітичної служби Atlantic Council, тож не лишиться не поміченим.

Та увага не означає автоматичного впровадження пропозицій. Отже, на сьогодні реалізується лише перша половина документу, яка складається з сумної констатації наявної ситуації.

Втрата глобального лідерства Сполученими Штатами (як стверджує Кларк) автоматично б'є по всіх країнах, які або є демократичними, або тих, хто орієнтуються на демократію. Україна в цій ситуації має проблеми подвійного порядку. Епопея з проходженням закону про фінансову підтримку України засвідчила, що жодних гарантій в такій підтримці в майбутньому нема. Росія налаштовується на тривалу війну, принаймні її можна прогнозувати, поки житиме російський диктатор, в середньому це може бути близько 15 років. Ресурсної бази в росії (військової, економічної, демографічної) більше, аніж в Україні, отже, для того, щоби протистояти агресору, а в перспективі і перемогти агресора, Україні слід мати довгострокові гарантії підтримки з боку західного світу, а від Сполучених Штатів в першу чергу, якщо США бачить себе у якості лідера.

Друга проблема України – внутрішня. В умовах кризи демократії в США, і в світі (як зазначає Кларк), авторитарні тенденції посилюються не лише в країнах, які орієнтуються на росію, Китай, Іран та Північну Корею.

Доводиться з гіркотою констатувати і про певні проблеми з демократією всередині України. Заборона на вільне пересування через кордон, відмова від виборів, відмова від консульської підтримки громадян за кордоном, тощо, є не поодинокими прикладами, а комплексним підтвердженням зміни внутрішньопо-

Earn more on
your savings with a
**HIGH-YIELD
CERTIFICATE!**

See short-term results!

6 MONTHS

2.78% APY*

See your money grow!

13 MONTHS

5.25% APY*

A rewarding option!

THREE YEARS

3.55% APY*

MONEY MARKET SPECIAL

Earn with convenience!

\$250K - \$999K APY*

3.75%



Перейдіть до **ukrainianfcu.org** для
повного графіку роботи і адреси відділень.

UKRAINIAN  **УКРАЇНЬСКА**
FEDERAL CREDIT UNION ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ПРОПОНУЄМО ВСІ ВИДИ ПОСЛУГ!

- Чекові рахунки
 - Ощадні рахунки
 - Сертифікати
 - Позики
- Кредити на Нерухомість
 - Платіжні Картки VISA®
 - Онлайн і мобільний банкінг

ЗАПРОШУЄМО ДО НАШИХ ВІДДІЛЕНЬ!

- Citrus Heights, CA**
7084 Auburn Blvd.
Citrus Heights, CA 95621
916-721-1188
- Rancho Cordova, CA**
11088 Olson Dr.
Rancho Cordova, CA 95670
916-894-0822

*APY is Annual Percentage Yield. Rates effective 8/10/23. Minimum deposit \$500. Rates may change. No rate adjustment on prior deposit accounts. Penalty to withdraw the money (principal) you deposited into your Share Certificate before it reaches the maturity date; you may withdraw the dividend earned at any time w/o penalties. APY will remain in effect for the term of the Share Certificate. Dividends compounded & credited quarterly. Fees may reduce earnings. **Applies only to Money Market accounts:** Up to three (3) withdrawals are allowed per month before a fee is imposed. There is a minimum of \$100 per withdrawal. Dividends are compounded & credited monthly. Applies only to IRA share certificate accounts: New IRA contributions only & up to \$7,500 for 2023. Promotional rates are not for other IRA funds, like rollovers or transfers. IRA Share Certificates are subject to IRS contribution limits. Additional deposits are not allowed into the same account. UFCU doesn't offer tax advice; consult a professional tax advisor for IRA contribution limits & deductions. Penalties apply for early withdrawal. **Note:** Other rates & terms are available. UFCU reserves the right to terminate these offers at any time without any further notice. Membership subject to eligibility. Insured by NCUA.

**[Місяць допомоги]
початок на стор.1**

Штатів Джо Байденом і майже за кілька днів після цього перша допомога, яка пов'язана із новим відкриттям можливостей, була доставлена Силам оборони України.

Що, звичайно ж, є кричущо важливим і з точки зору виживання Української держави, і з точки зору протистояння агресивним планам Російської Федерації. Упродовж всіх останніх місяців ми говорили, що російські війська готуються до нового наступу з метою захоплення нових територій, знищують українську критичну інфраструктуру, намагаються перетворити Україну на країну, що є непридатною для життя. І з цієї точки зору наявність в Україні нового озброєння, нових засобів протиракетної оборони – дійсно вагомий внесок у боротьбу проти агресорів.

Про необхідність допомоги ми говоримо останні сім місяців, з того часу, як президент Сполучених Штатів вперше звернувся до конгресу із відповідним проханням. Напад терористів з ХАМАС на Ізраїль 7 жовтня минулого року тільки актуалізував це прохання, продемонстрував, що небезпека продовжує глобалізуватися, що мова тепер йде зовсім не тільки про конфлікт на сході Європи. Однак, республіканці у Конгресі продовжували наполягати на тому, що питання допомоги може бути вирішено тільки шляхом компромісу, який був пов'язаний із вирішенням питання про заходи безпеки на кордоні між Сполученими Штатами і Мексикою. Коли компроміс, зрештою, був досягнутий у американському сенаті, з ним не погодилися навіть учасники пошуку рішення з боку

республіканської партії, до речі, навіть такі затяті прихильники допомоги Україні, як лідер республіканської меншості Мітч Макконел.

Але після того, як стало ясно, що ніякого компромісу по кордонах в передвиборчій ситуації досягти все одно не вдасться – а, може, цей компроміс був вже й непотрібним для ймовірного претендента на посаду президента США від Республіканської партії Дональда Трампа – сенатори все ж таки пішли шляхом на-працювання окремого закону, який обіцяв допомогу Україні, Ізраїлю та союзникам США у тихоокеанському регіоні. Втім, цей закон не зустрів розуміння з боку спікера Палати представників Майка Джонсона, який відмовився ставити його на голосування Палати. Натомість спікер розробив власну пропозицію – чотири окремих законопроекти, які у вигляді пакету були передані для затвердження до сенату.

Саме голосування за кожен з документів продемонструвало, чого насправді побоювався спікер, коли шукав реалістичну модель затвердження допомоги. До голосування могло здаватися, що проти допомоги Україні проголосує тільки невеличка група республіканців, а саме рішення буде ухвалено переконливою більшістю голосів конгресменів з обох партій. Однак не так сталося, як гадалося. Республіканська фракція у Палаті представників розкололася майже навпіл, причому більшість законодавців від цієї партії проголосувала проти допомоги. Допомогу Україні ухвалили дякуючи голосам демократів і частини республіканців. Сам спікер і більшість голів провідних комітетів палати опинилися у меншості у власній фракції.

Тому варто погодитися, що ставити питання щодо допомоги Україні на голосування Палати представників – це був серйозний ризик. І все ж таки Майк Джонсон на нього відважився.

Зараз американські медіа намагаються усвідомити, які ж головні причини примусили Джонсона відмовитися від зволікань із допомогою й ухвалити рішення, яке вартувало його фракції політичної репутації, а йому самому могло вартувати відставки з високої посади. Багато хто каже про справжню політичну еволюцію спікера, про те, що після обрання на посаду Джонсон отримав доступ до інформації, яка переконала його у слушності допомоги Україні. Багато хто підкреслює, що спрацювали релігійні переконання спікера, який усвідомив, яка екзистенційна небезпека пов'язана із російською агресією. Сам Джонсон назвав себе «республіканцем епохи Рональда Рейгана», коли політики обстоювали ідею «миру через силу» – таку назву має один із запропонованих спікером законопроектів, який передбачає передачу заморожених російських активів Україні.

Деякі журналісти говорять, що Джонсон пішов всупереч бажань самого Дональда Трампа, однак колишній президент підтримував спікера і до, і після голосування. І тут також можна говорити про певну еволюцію підходів – принаймні, Трамп не став заважати ухваленню деловного для України рішення й навіть сказав, що Україну не варто кидати напризволяще. Ймовірно, на кандидата у президента могли справити певне враження розмови з європейськими політиками, які відвідували його напередодні голосування у Палаті представників – із

колишнім прем'єром, а зараз міністром закордонних справ Великої Британії лордом Камероном та президентом Польщі Анджеєм Дудою. Обидва політики, які мають авторитет у правих політичних колах Європи, могли переконувати Трампа у необхідності більш обережного ставлення до питання допомоги й пояснювати, наскільки ефемерними є сподівання на домовленості з Москвою, якщо Володимир Путін не боїться сили.

В будь-якому разі, про те, якими були обставини ухвалення такого важливого рішення, ще напишуть і розкажуть – і журналісти, і історики, й самі учасники подій у своїх мемуарах. Зараз найголовніше – щоб ця допомога не виявилася останньою, як говорять зараз у Сполучених Штатах і Європі. Щоб можлива зміна політичного ландшафту у США цієї осені не призвела до відмови від нових траншів у майбутньому. Адже це саме те, на що розраховує Володимир Путін, який впевнений: час – його головний союзник, а Захід рано чи пізно втомиться від підтримки. Коли на початку великої війни деякі спостерігачі говорили, що Путін напевне буде тягнути військові дії принаймні до виборів у Сполучених Штатах, багатьом здавалося це справжньою фантастикою.

Однак фантастика стає реальністю. Й реагувати на неї потрібно відповідно – не зменшувати зусиль, працювати і з американським суспільством, і з сенаторами й конгресменами, переконувати, що допомога Україні – це інвестиції у безпеку самої Америки.

Тим більше, що ця теза відповідає політичній дійсності.



benefitexperts

BENEFITS, INSURANCE, AND HR

CREATE A CLEAR VIEW FOR YOUR BUSINESS

Benefit Experts is a full service, independent insurance agency with broad market access and unparalleled service. Benefit Experts is your one stop shop for all of your businesses insurance needs.

SERVICES:
Group Health Insurance
HR Services, 401k
Workers Compensation
General Liability and much more
(see website full list of services)

CONTACT US TODAY:
Serge Barbir CEO
TOLL FREE 800.495.4172
P. 650.251.4228
Sbarbir@benefitexperts.com
www.benefitexperts.com

Voted best of Palo Alto
6 years running





INSPIRING SUCCESS
INSPIRANDO ÉXITO



SAN FRANCISCO
HUMAN SERVICES AGENCY

ФЕДЕРАЛЬНА ПРОГРАМА «ЖИТЛОВА ДОПОМОГА УКРАЇНЦЯМ» (HAU)

ВИМОГИ

- Мати статус UНР (Український гуманітарний пароль)/U4U з датою в'їзду до США в період з 24.02.2022 по 30.09.2023.

Відповідність вимогам НЕ є гарантією допомоги. У зв'язку з обмеженими ресурсами, програма HAU надаватиме пріоритет домогосподарствам, які найбільше цього потребують.

НЕОБХІДНІ ДОКУМЕНТИ

- Копія документу підтверджуючого особистість з фотографією
- I-94 або інше підтвердження статусу UНР/U4U
- Підтвердження орендної плати та інформація про орендодавця (квитанції про орендну плату, контракт оренди, форма W9, контактні дані орендодавця)
- Копія квитанції про оплату комунальних послуг із зазначенням прізвища та адреси)
- Підтвердження адреси

Зв'яжіться з нами

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА
haumncs.org

НОМЕР ТЕЛЕФОНУ
415 653 5701 ext. 1128
415 653 5701 ext. 1211

АДРЕСА
• 1329 Evans Ave
San Francisco, CA 94124
• 3001 24th Street
San Francisco, CA 94110

Завітайте до нас!
Понеділок - П'ятниця
9 ранку - 4.30 вечора

[Дівчата, вас розсекречено. Час повертатись у кремль] початок на стор.1

росія невтомно грає своїми пішаками на внутрішньополітичній шахівниці США. Активісти, представники найрізноманітніших етнічних меншин та церков, громадські діячі, блогери та зірки шоу-бізнесу. Нам, звичайним громадянам, складно уявити справжній масштаб. Шантажовані, підкуплені та ідейні – на цих трьох категоріях тримається міць особового складу російської агентури. Звісно, ще є «корисні ідіоти». Ті, хто не зовсім зрозумів, у чию гру грає.

І якщо до «Москов Марджорі» у нас все менше запитань, то через Вікторію Спартц – Українську Юду – у багатьох українців і досі болить серце. Народилась і виросла в Україні, з досі помітним українським акцентом, ця пані вирішила зрадити українців у той час, коли її рідне місто Чернігів бомбардували російські ракети, вкотре вбивши багато людей. Вона висловилась проти допомоги Україні. Вона проголосувала проти допомоги Україні. Забувши про свою Матір, називаючи Україну у розмовах з українськими журналістами «ваша країна». Abhorrent and repugnant. Це нагадування її виборцям у Індіані, що людина, яка зрадила свою Батьківщину у час найбільших випробувань, зрадить і їх без вагань чи сорому.

Натомість Марджорі Грін є зовсім іншим видом ворога українців – самопроголошеним і нахабним, яку активно просувають і транслюють рашистські медіа. Що більше уваги буде прикуто, то більшим стане її успіх. Тож і діяти українська діаспора повинна рішуче і жорстко. Одна з цілей – активно сприяти ухваленню закону про визнання нинішню варварську війну Геноцидом Українського Народу, а також встановленню кримінальної та адміністративної відповідальностей за його заперечення. Ми справді спроможні цього домогтись, якщо об'єднаємо зусилля! Сьогодні українці у США єдині, як ніколи. Діаспора поповнилась сотнями тисяч неофітів, котрі готові на ділі захищати інтереси України і боротись з її ворогами усередині континенту.

Грін і Спартц не зможуть протистояти, вони дискредитовані і це лише питання часу, коли однопартійці перестануть їм подавати руку, ставши колишніми. А нас чекає складне продовження війни. І перемога на обрії.



Kakinuki Law Office PC

垣貫法律事務所 PC

John Kakinuki, Attorney
弁護士 垣貫 ジョン

Tel 415-492-2011
Fax 415-492-2012
john@kakinukilaw.com
www.kakinukilaw.com

1050 Northgate Dr, Ste 270
San Rafael, CA 94903, USA

ДЛЯ ДІТЕЙ

Ведмідь і павучок (українська народна казка)

Одного разу після довгої мандрівки по лісу, ведмідь заліз у свій барліг і міцно заснув. А коли прокинувся, то побачив, що по його лапі повзе павук.

– Що це ти собі надумав? По мені, ведмедеві, лазити?! – роздратовано пробуркотів ведмідь.

Розсердився на павучка і хотів його вбити. Що міг вдіяти павучок проти такого велетня?

– Даруйте, дядьку, я більше не буду, – почав благати павучок ведмедя, – відпустіть мене, а я вам ще в пригоді стану.

– Чим же ти, дрібноту, можеш послужити мені? – здивувався старий ведмідь. – Яка може бути з тебе поміч?

Але пожалів малого і відпустив. Через деякий час у ліс прийшли мисливці. Ходять,



блукають у лісі, а дичини нема. Хотіли вже додому йти, та несподівано натрапили на сліди ведмедя і почали за ним ганятися. Бідний ведмідь не знав, куди подітися. Ось-ось виб'ється з сил, аж раптом угледів під

скелею яму і скочив туди.

Павучок це бачив і одразу про все здогадався. Поліз швидко до тої ями і обплів її густою павутиною. Посидів трохи, аж тут біжать мисливці. Прибігли і

стали неподалік од скелі.

– А може, наш бурмило сидить в отій ямі? – сказав один.

– Туди він не міг залізити, хіба ти не бачиш – там повно павутиння.

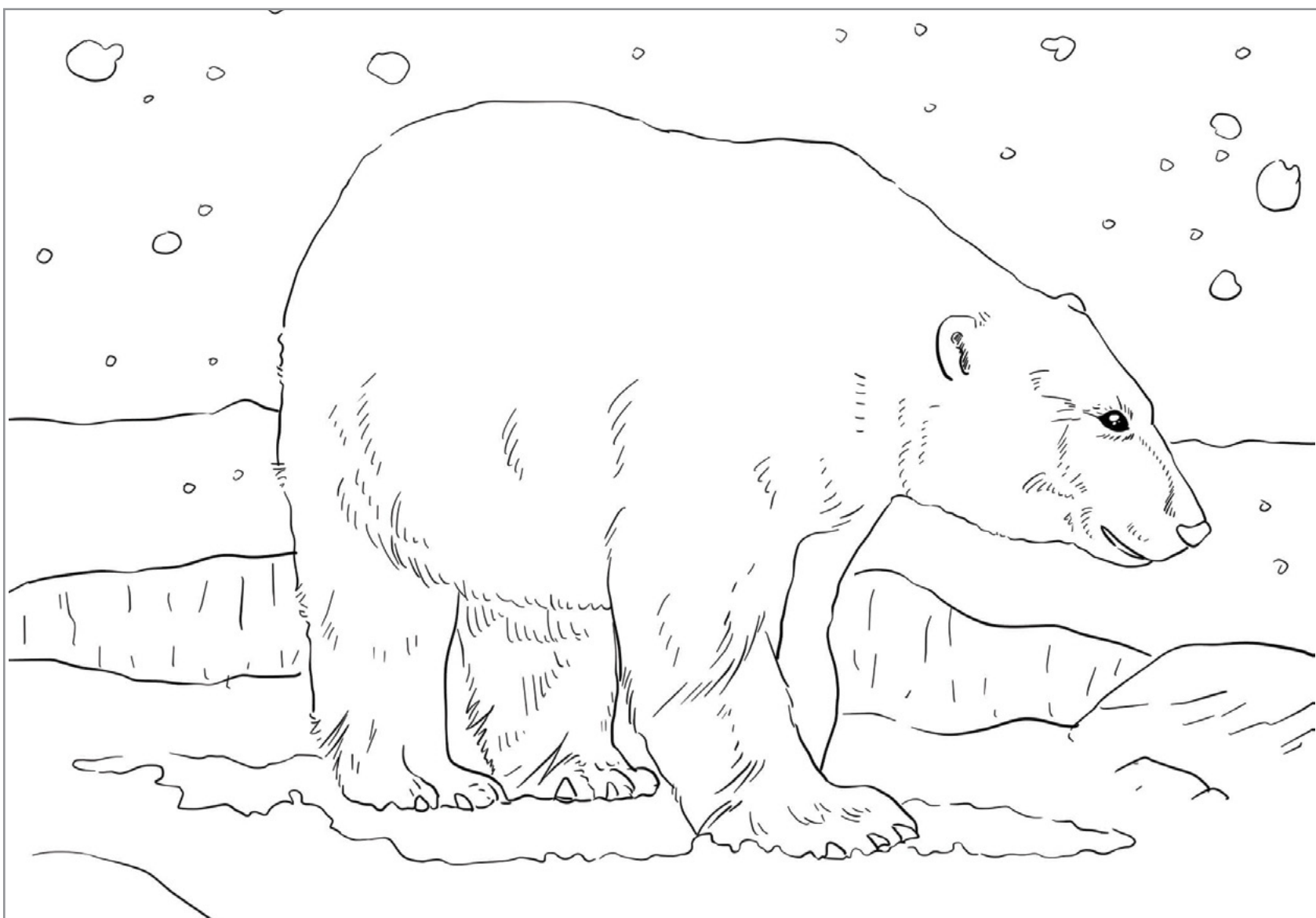
– Це правда! – підтвердили інші мисливці.

Постояли і пішли. А ведмідь сидить від страху ні живий, ні мертвий. І сидів там довго-довго. Врешті визирнув. Лізе з тієї ями і не вірить своїм очам – вся яма в павутинні. А павучок гойдається і сміється.

– Бачите, дядьку, – озвався він, – якби не я, то вас уже на світі б не було. Старе добро не забувається.

– Дякую, що ти врятував мене від смерті, – відповів ведмідь.

Відтоді він ставився до павучка з великою шаную і повагою.



УКРАЇНСЬКІ МИСТКИНІ У КАЛІФОРНІЙСЬКОМУ РІЗНОБАРВ'І

Надія Банчик,
секретарка Відділу №107.

Відзначаючи березень як місяць, присвячений жінкам, Відділ №107 ім. Лесі Українки Союзу українок Америки (США) організував одинденний захід «Жінки у мистецтві: виставка мистецьких творів жінок українського походження, які живуть у районі Сан-Франциско затоки» у приміщенні центру прийому відвідувачів IT-корпорації Google (Google Cuddle)

На тимчасових стендах висять витвори живопису. Яскраві квіти у петриківському стилі – і абстрактні композиції; дівочі портрети в українському вбранні – і виписані олійними фарбами сценки з життя Сан-Франциско, ніби застигли кадри кіно; імпресіоністські краєвиди – і замальовки старої Одеси з розвішаною на балконах білизною та неодмінними котями; барвисті мозаїчні картини – і примхливо вирізьблені дереворити. На столах – керамічні вази, попільниці – і дерев'яні писанки... Ошатні митці жваво дискутують про стилі і зміст своїх творів та робіт своїх колег. У маленькій залі все це створює піднесену і водночас невимущену атмосферу, яка запрошує до вільного спілкування і наповнює душі відчуттям причетності до творення.

Мисткині переважно молоді. Деякі приїхали сюди протягом останніх 20 років, інші – зовсім недавно, втікаючи від повномасштабної війни. Є професіонали і аматори.

Ось, наприклад, Ольга Болзовська показує свої мозаїки. Працює масажисткою, але закінчила у Львові поліграфічний технікум. «По закінченні технікуму я працювала у друкарні: складала літери у набір. Тоді мені це не подобалося. Але під час пандемії ковіду, коли ми з чоловіком, як і всі, сиділи удома, нам спало на думку зайнятися мозаїкою. Чоловік мій майструє дерев'яні столи, а я їх прикрашаю мозаїкою, і складання мозаїчних картин мені припало до душі», – ділиться Ольга «секретами» творчості.

...Малюнки олівцем та пером у вигляді листівок, стилізованих під 1910-і роки, – брами і куточки Одеси, каліфорнійські подвір'я, італійські пейзажі... Олена Ковташ родом із Запоріжжя, проте мистецький дар відкрився у неї на екскурсії в Одесі, теж під час ковіду. «А на Дерибасівській ковіду не було, люди без масок, жваві, чутно одеські жарти! Екскурсовод Світлана із захопленням водила нас не тільки загальновідомими прикметами міста, але й мальовничими куточками, подвір'ями, різьбляними брамами... Повернувшись додому, я намалювала такі листівочки і надіслала Світлані, вона їх потім роздавала на екскурсіях». Можливо, це захоплення визначило професію Олени – графічний дизайн, а листівки вона створює у вільний час.

...Силует «Азовсталі» у червоних тонах, під ним – портрет-образ незламного воїна, з тих, які стікали кров'ю, боронячи цей завод майже два місяці проти надто нерівних сил російських загарбників... Ще одна картина війни – дівчина у вишиванці з накинutoю на плечі військовою курткою, захисниця Юлія Микитенко. Так відобразилася нинішня війна у творчості Оксани Федько.

...Серія замальовок хат – різних за архітектурою, розміром, характером. Кожна хатка – цілий унікальний світ. Таким чином Євгенія Злотар відобразила і тугу за рідною домівкою у Харкові, і захоплення розмаїттям культур. Мисткиня деякий час жила у Шотландії, тепер мешкає у Сан-Госе. «Я шукала відповіді на питання: "Чим є для мене дім? Я не належу лише українській культурі, я належу багатьом культурам"». Проте у побуті Євгенія позначає свою приналежність до українського коріння – «у вбранні, біжутерії, кухні – борщ є борщ!» – напівжартома сказала Євгенія.

Рідна домівка вабить також Нору

Мейсон. На виставці вона була єдиною представницею старшої генерації українських емігрантів та союзянок: покинула рідний Львів з мамою у 1943 р., коли їй було лише два роки. Її чорно-білі світлини будинку у Львові, де вона провела свої перші два роки, зроблені через кілька десятиліть після виїзду, ніби повертають глядача до минулого світу, до найсвятішого місця на Землі, де були здійснені перші кроки...

За кожним експонатом – особиста історія. Але найбільшу увагу привертає тубус від артилерійської зброї, який крутиться, немов глобус. Він розписаний у стилі Петриківки: яскраві маки, соняхи, волошки – і напис: «Свобода має ціну».

– Цей тубус воював на фронті у перші місяці повномасштабного вторгнення, – розповідає Любов Спіцина, яка представляє творчість малярки Марії Маляренко (ким же їй ще бути, з таким прізвищем!), бо Марія живе у Лос-Анджелесі і не змогла приїхати на виставку. – Цей витвір уособлює здібність українців

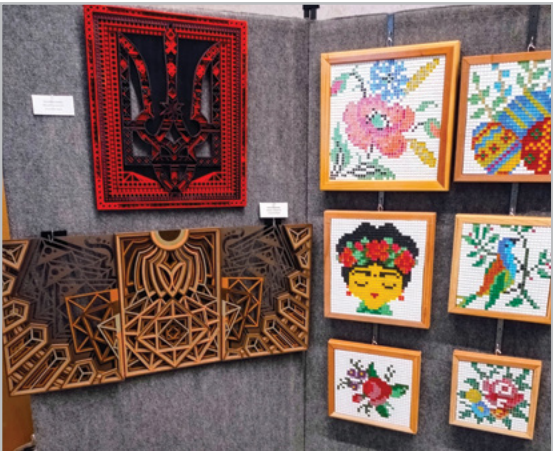
перетворювати те, що вбиває, на те, що надихає; здатність ставитися з любов'ю до будь-якої ситуації. Тубус потрапив до Марини з фронту через неприбуткову організацію «Воля» з великими труднощами. Після показу на кількох виставках його продадуть з аукціону і перерахують гроші для ЗСУ, – пояснює Любов Спіцина.

Організаторка виставки – Марія Владімірова, референтка з питань культури нашого відділу. «Ідея виставки виникла досить давно, а тепер з'явилася можливість – Google надала нам це приміщення для проведення заходу. Я не відбирала художниць – вони мене самі знайшли, коли оголосила про виставку у Facebook. Ми не прагнули обмежуватися суто українським, а вирішили найширше представити художниць українського походження: одні йдуть від свого коріння, інші розкидують «крону», входячи у світ американської культури з її розмаїттям».

Після огляду виставки було обговорення, а потому – читання української поезії. У читанні взяли участь

не лише українки, але й гостя: Мансі Ріші, американка індійського походження. Вона досить давно цікавиться українською культурою і приходила на вечір поезії, який наш відділ організував минулого року. Зараз вона прочитала декілька віршів Лесі Українки в англійських перекладах, а також – чудовий вірш українського воїна вже на нинішній війні, що перегукується з полум'яними рядками Лесі. Поряд з поетами України пролунали також вірші нашої сучасниці Олени Біляк, яка живе у Сан-Франциско. Її вірші присвячені рідному Львову та осмисленню війни, до жайхт якої неможливо звикнути – і не можна звикати навіть тут, за океаном. «Не зникай!» – закликає один з її віршів.

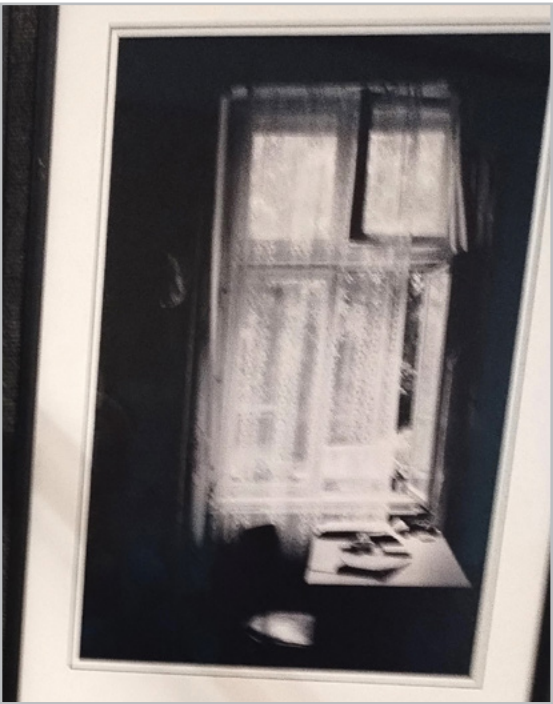
...Виставка мистецьких творів, поезія, вільне спілкування – все поєдналося у маленькому залі, створивши атмосферу тепла і любові, яка перемагає жахи війни. А твори українських мистинь, як і вони самі, органічно вплелися у багатобарвну тканину каліфорнійського життя.



Мозаїки Ольги Болзовської та дереворити Ірини Кульчицької



Марія Владімірова (справа) та скульпторка Марія Літчевська



Вікно рідного дому. Нора Мейсон



Акварель Наталії Шевченко



Тубус та інші твори Марини Маляренко



Оксана Федько. Портрет Юлії Микитенко

МИХАЙЛО ВИННИЦЬКИЙ: УКРАЇНА – ФРОНТИР 21 СТОЛІТТЯ

Лук'ян Сельський

Разом із російським окупаційним вторгненням кількість українців у різних широтах Північної Америки стрімко зростає. Гнані війною, часто позбавлені дому на батьківщині, вони швидко адаптуються до нових умов, будують сім'ї, побут, квазіспільноти і шукають реалізації свого потенціалу. Один з найважливіших викликів у новій країні – прийняття цінностей і традицій, притаманних локальній культурі, освіта дітей, опанування мови і, при цьому, збереження своєї української ідентичності.

Чи стабільність і самореалізація для українців у США є взаємовиключними? Чи справді американська освіта є слабшою від української? Чому українцям варто інтегруватись, але не асимілюватись у Америці?

Розлогими відповідями з Громадою поділився професор Михайло Винницький. Уродженець Канади, випускник Кембріджа, один з багаторічних керівників Києво-Могилянської Академії, викладач УКУ, а нині Заступник міністра освіти України, пан Михайло вже понад дві декади як емігрував до України, саме там зробивши велику кар'єру, збудувавши сім'ю та ставши одним з найвідоміших публічних інтелектуалів.

Л.С.: Одна з найбільших тривог в Україні – це те, що за час повномасштабного вторгнення багато людей виїхало з країни. Хтось не вірить, що повернеться, хтось вагається. На що важливо спиратись?

М.В.: Я далекий від думки про те, що все пропало. Так, населення України в результаті воєнних дій з росією за останні десять років суттєво зменшилося. Але я не вважаю це трагедією. Ми унікальні як нація тому, що маємо дуже розвинену діаспору майже у кожній країні. Таких глобальних націй у світі не так вже й багато – євреї, вірмени, китайці... Історія української діаспори у США налічує 140 років, у Канаді – приблизно 130. Фактично, це історія існування українських спільнот, які впродовж не одного покоління активно розвивалися поза Україною. І те, що відбувається в нашій країні зараз, посилює українські громади в інших країнах. Добре це чи погано залежатиме і від того, як українська держава ставитиметься до діаспори, і наскільки теперішній наплив українців в інші країни призведе до посилення громад чи до асиміляції тих українців, які нещодавно виїхали. Так, з одного боку українці розсіяні по всьому світу, це правда, а з іншого – Україна сьогодні не мала би тієї підтримки, яку має у світі, якби не те, що ми глобальна нація. Тому, як людина, яка народилася і майже тридцять років свого життя прожила в Канаді, далі чотири в Англії, а останні двадцять з гаком в Україні, я не вважаю еміграцію великою трагедією.

Л.С.: В Україні сьогодні ставлення до українців, які знаходяться за межами України, неоднозначне.

М.В.: Я абсолютно розумію і не засуджую тих людей, які виїжджають зараз з України. Якась частина з них є реальними біженцями, а якась – економічними мігрантами. У великій кількості українців, які виростили в СРСР або в роки після його розпаду, бажання виїхати з країни було латентним, глибинним – от тільки б виїхати закордон і там все буде добре! В останні два роки цей прошарок населення активізувався і скористався тими можливостями, які з'явилися у зв'язку з війною. Вважаю, що це абсолютно нормально. В будь-якому суспільстві є прошарок людей, які шукають стабільності, прагнуть матеріального комфорту та економічного блага. Хвилі еміграції до Північної Америки впродовж останніх ста двадцяти років складалися переважно з таких людей. Це була економічна міграція, за винятком тієї, яка сталася відразу після Другої світової війни.

З іншої сторони – і тут я вже говорю, як нащадок політичних мігрантів,

які втікали від радянських репресій, а не в пошуках комфорту – ми маємо розуміти, що все має свою ціну. Мій основний мотив переїхати до України – пошук можливостей для самореалізації. Це може дивно комусь звучати, адже я приїхав в дуже нестабільну країну своїх предків з комфортної Канади. Але я можу з абсолютною впевненістю сказати, що я б ніколи не досягнув того, що зараз досягнув в Україні, якби залишився в Канаді. Плата за можливості досягнення – відсутність стабільності. За 22 роки життя в Україні я пережив дві революції, а зараз переживаю війну. Стабільність і самореалізація – два полюси. Якщо хочете аналогію – сто п'ятдесят-двісті років тому європейці їхали до Північної Америки, де на той час були конфлікти між ковбоями та індіанцями, не заради стабільності і економічного блага, а саме заради самореалізації. Це територія була фронтиром тогочасної цивілізації.

І сьогодні у мене немає сумніву, що Україна – фронтір двадцятого першого століття. І так, це означає, що у нас є фантастичні можливості, але разом з тим вони не для кожного бо можливості без ризиків не буває. А не кожен готовий йти на ризик.

У нас зараз відбувається чергове велике переселення українців – підсилення нашої діаспори економічними мігрантами і утвердження в Україні тих – хтось скаже «безбашних» – які хочуть реалізувати себе і прагнуть залишити власний слід в історії. Це розширення. Наша спільна задача – не забувати, що і ті і ті українці.

Я мрію про те, що українці будуть жити і в Америці, і в Канаді, і в Австралії, і в Аргентині, маючи свою країну, Україну, до якої будуть завжди мати особливе ставлення. А ми тут, в Україні, будемо так само мати особливе ставлення до світової української діаспори.

Л.С.: Емігрувавши до Америки людина, з одного боку, має радісні перспективи, а з іншого – має труднощі з пошуком роботи за спеціальністю, позаяк вища освіта, здобута в Україні, не надто цінується у США. Дуже часто українці йдуть на ті роботи, які в Україні взагалі не є престижними. Скажімо, сантехніки...

М.В.: Хочу вас розчарувати – сантехнік в Україні заробляє краще, ніж маркетолог.

Л.С.: Але для того, щоби стати сантехніком в Україні, ви не повинні мати навіть середню освіту. А в Америці вам треба отримати і освіту, і сертифікат, і при цьому працювати та відповідати за якість своєї роботи. Це зовсім інший підхід.

М.В.: Якщо так важко, то повертайтеся! Сьогодні нам в Україні потрібні мізки, нам потрібні люди, які будуть працювати.

Л.С.: Якщо дозволите, то я із цього виведу дві лінії. Перша – існує серйозна криза професійно-технічної освіти в Україні. Друга – я помітив, що серед американської

молоді зменшується бажання отримувати вищу освіту. Вони цілком можуть заробляти на життя без мотивації йти до університету.

М.В.: Криза професійно-технічної освіти існує повсюдно. Це не є суто українською проблемою. Ми живемо зараз в ситуації, коли в усьому світі, в тому числі і в Україні, ми переходимо з індустріального суспільства в постіндустріальне. І це означає, що, з одного боку, є попит на креативні професії, які вимагають вищої освіти. А з іншого – цей попит призводить до того, що у світі наразі є дефіцит спеціалістів саме з робітничих професій.

Другий факт, на який ви звернули увагу, це той, що молоді люди в Америці не бачать сенсу вступати до вишів. За статистикою, в Україні за останні п'ять років понад сімдесят п'ять відсотків випускників шкіл вступили у виші. А в Сполучених Штатах таких випускників – менше сорока відсотків. І так було завжди! Не варто забувати, що вища освіта в США обходиться дорого. Зараз, особливо Адміністрацію Байдена, робиться досить багато для того, щоб підвищити популярність вищої освіти серед молоді.

Щодо міфу про дипломи українських вишів, які не цінуються у Штатах – це не зовсім правда. Дипломи Національного університету «Києво-Могилянська академія», Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» цінуються по всьому світу. Як, приміром, і мій диплом випускника Кембріджа. Але, йде мова про менш престижні вузи, то їхні дипломи через те, що вони не є відомими поза своєю країною, дійсно не дуже котуються. І немає значення, українські вони чи американські. Коли ми говоримо про американські університети, то та сама Ліга плюща + Стенфорд не є репрезентативними для всієї вищої освіти у США. Так само, як і наші топові заклади не є репрезентативними для України.

І тут питання не в тому, що у нас якась неякісна освіта. Якщо порівнювати її з американською, то наша набагато доступніша і дешевша.

Л.С.: Але все ж як щодо якості?

М.В.: В Україні, як і в Америці – дуже стрімка піраміда якості. Наприклад, якщо ви зараз запитаете у Гуглі «скільки є університетів у США?», то отримаєте число у майже 5 тисяч вишів. Населення США приблизно в десять разів більше, ніж в Україні. Відповідно, у нас мало б бути деось 500 університетів. Насправді вишів у нашій країні набагато менше, при цьому пересічний українець буде вважати, що ми маємо багато університетів, які нічого не варті.

Знову ж таки, в кожній країні є піраміда якості. На верхівці – топові університети, далі – другорядні. І так само, як у Штатах, в Україні є компанії, які себе називають університе-

тами, а, фактично, просто продають дипломи. Ми в Міносвіти зараз із цим боремося.

Л.С.: І вам, судячи з останніх новин, непогано вдається...

М.В.: Так. Але ось на що б я хотів звернути увагу, як дитина емігрантів, які приїхали до Північної Америки після другої світової війни: я бачив багато хвиль переселенців і дуже добре пам'ятаю, що завжди серед новоприбулих була тенденція шукати щось не так в Україні. Як на мене, це спосіб виправдати себе і своє рішення про еміграцію. Не варто цього робити. Просто треба розуміти, що в статусі емігранта ви маєте починати свою кар'єру з нижніх щаблів соціальної драбини. Мій батько свого часу був простим робітником, а пізніше став професором. Цікавим є те, що й я, приїхавши емігрантом до України, також пережив подібне. Мені треба було доводити, що мій кембриджський диплом є еквівалентом диплому українського кандидата наук.

Л.С.: Поясніть, будь ласка, розлогіше.

Коли ви приймаєте рішення стати емігрантами, то будьте готові до того, що починатимете своє життя на нижньому соціальному рівні, ніж був удома. І цей процес адаптації триватиме до десяти років. Якщо ви на це не готові, то, шановні мої тепер вже співвітчизники, повертайтеся! На вас чекає Україна! Якщо ви прийняли рішення, що хочете бути в Сполучених Штатах і там будувати собі життя, то не нарікайте на те, що Україна вам щось не дала. Кожен з нас приймає свої рішення за які треба брати відповідальність.

Л.С.: Ви багато знаєте прикладів того, що з Америки чи з Канади люди приїхали до України на постійне проживання?

М.В.: Так! Свого часу я разом зі своїми студентами з Могилянки провів дослідження феномену «Діаспорних українців, які живуть в Україні». Тоді ми нарахували близько п'ятисот сорока людей, які народилися в діаспорі, виростили поза Україною і переїхали на постійне проживання в країну своїх предків. Дехто з них приймав українське громадянство, як-от я, Уляна Супрун, Наталя Ярецько, я... Таких прикладів не так багато, як можливо хотілося б але ж і вимоги України щодо громадянства достатньо строги – не кожен готовий. А насправді, повторюю про очевидне: завжди і в будь-якому суспільстві є більша кількість людей, які шукають стабільності і менша, яка шукає самореалізації. Це нормальна статистика. Якщо провести аналогію, то в будь-якому суспільстві завжди менше підприємців і більше найманих працівників.

Коли я приїхав до України, то мене тут довгий час не сприймали як «справжнього» українця. В розмові, на якомусь етапі, неодмінно мало

[Михайло Вінницький: Україна – фронтір 21 століття] початок на стор.16

прозвучати: «Пане Михайле, а який у вас паспорт?». Бо на той час в Україні твою національну ідентичність пов'язували з паспортом. Навіть якщо говориш російською, тебе все одно вважатимуть більшим українцем, ніж негромадянина, у якого ідеальна українська. Можливо саме оце не сприйняття суспільством мого громадянства спонукало мене отримати український паспорт.

Виростаючи в Канаді, мене виховували з переконанням, що, як тільки Радянський Союз розвалиться, в Україні все, умовно кажучи, буде добре. У дев'яності роки багато молодих представників української діаспори поїхали до України і дуже сильно розчарувались. Зрозуміли, що виховувалися в ілюзії і «садок вишневий коло хати» – це міф. Нам з народження розповідали про одну Україну, а насправді вона виявилася зовсім іншою.

Діаспора утворила свою «українськість». І вона точно була іншою, ніж різні етнічні групи в Сполучених Штатах чи Канаді. Ми говорили українською мовою вдома, святкували Різдво сьомого січня, писали писанки, колекціонували картини українських художників. Раз на тиждень ми гуртувалися в церквах. Не тому, що були особливо релігійні, а тому, що це було місце, де точно можна було зустрітися зі «своїми». А коли ми з такого середовища потрапили до України, то були вражені: ніхто до церкви особливо не ходить, велика кількість людей говорить російською. Для нас це був шок.

Я це розповідаю до того, що насправді ті люди, які за останній час виїхали з України, будуть переживати щось подібне. З одного боку, вони будуть згадувати все погане, виправдовуючи тим самим своє рішення, а з іншого, коли захочуть повернутися і поділитися набутим досвідом, то можуть зустріти небажання співвітчизників їх сприймати.

Л.С.: *Переважна більшість українців, які приїжджають за кордон, зокрема до США чи Канади, кажуть, що освіта в цих країнах є значно слабшою, ніж в Україні. З іншого боку, як батько, у якого син вчиться в українській школі, я маю багато підстав нарікати на якість українських освітніх програм. Тож де освіта краща? І чи взагалі можна їх порівнювати?*

М.В.: Це непорівнювані речі. Українська система освіти надзвичайно якісно виконує функцію передачі знань. Якщо ми вважаємо, що мета освіти – передати знання, то українська система освіти це робить набагато краще, ніж Північноамериканська.

Якщо ми вважаємо, що мета освіти – виховати, розвинути те, що ми називаємо компетентностями, тобто вмінням щось робити, соціалізувати молодшу людину, тобто зробити її частиною суспільства, сформувавши в ній певні стандарти поведінки і ставлення до інших, певні уявлення про навколишній світ, то північноамериканська освіта є кращою.

Приїжджаючи до Північної Америки і віддаючи дитину до школи, людина з України через деякий час каже: «Математику тут викладати

не вміють, бо не знають тригонометрії». І це дійсно так. З іншого боку, дитину з України просять написати есе, а вона якісно не зможе цього зробити. І питання не в мові, а у світогляді та вмінні висловлювати свої думки. І тут парадокс: на розвинутий світогляд знання не накладаєш, а на знання світогляд можна. Фактологічна частина освіти формує фундамент. І світоглядну частину освіти треба зводити на цьому фактологічному фундаменті. Саме тому я вважаю українську систему освіти кращою, хоча такою, на яку можна і треба насилювати кращі практики американської.

Ми не маємо перетворювати українську освіту на освіту західного типу, але разом з тим розуміємо, що з можливостями, як сьогодні надає Гугл, компонента знань стала менш важливою, ніж 20 років тому.

Ми зараз посилюємо процес трансформації у вишах, і я переконаний, що з часом українські університети будуть пропонувати набагато вищий рівень знань і компетентностей, ніж північноамериканські. Опоненти можуть дорікнути, що наші виші ніколи не будуть настільки рейтинговими, як Гарвард чи Принстон. Але я зауважу, що рейтинги не мають нічого спільного з якістю освіти. Я сам є випускником одного з топових світових університетів, але в жодному випадку своїх дітей туди на бакалаврат не відправив би. Бакалаврат – це не про дослідження чи дослідницьке середовище, не про науку. Це про передачу знань і про формування особистості. А в Україні наразі це роблять краще. В цьому я абсолютно переконаний.

Л.С.: *Чи є у вас ідея створення українських державних навчальних закладів за кордоном? І чи готові відкрити філіал українського університету у Північній Америці?*

М.В.: У нас вже є декілька університетів, які створюють свої філіали за кордоном, зокрема у Китаї, Польщі, Грузії, Молдові. Що ж до Америки, тут треба розуміти, що США – це єдина юрисдикція у світі, де домінує приватна освіта. Ні в Європі, ні в Канаді немає домінанти приватної освіти. Те, що Стенфорд, Ель, Гарвард і Принстон є приватними закладами – це свого роду світова аномалія. І вона пов'язана з суто американською традицією меценатства.

Акцентую вашу увагу на маловідомому факті: Harvard endowment – \$85 млрд. І, до речі, до недавня фінансовий менеджер цього ендаумента – українець Орест Грабович. Я розповідаю це до того, щоб підкреслити – українці, як правило, завжди стають провідними фахівцями у професіях, які обирають. І в цьому сила української діаспори в будь-якій країні світу.

Приватна освіта може існувати тільки за рахунок значних фінансових вливань від бізнесу. І такі потоки формуються сотнями років. Гарвардський endowment сформований майже двісті років тому. Якщо ми готові чекати двісті років, то в нас в Україні буде можливість створити щось подібне.

Л.С.: *Але чи Ви хотіли б бачити український університет у США?*

М.В.: А навіщо? Університет має три місії – вчити, досліджувати і розвивати власну громаду. Університети завжди вкорінені у своєму



середовищі. Приміром, локально Стенфорд є частиною Силіконової долини, при чому дуже важливою її частиною. А Гарвард є важливою частиною Бостонського кластера. Києво-Могилянська академія є важливою частиною київського Подолу. А Київський університет імені Шевченка є надзвичайно важливою частиною Києва. Формування філії університету за кордоном – це хороший бізнес, та не варто забувати, що одна з місій будь-якого університету – це розвиток громади, на території якої він знаходиться.

Л.С.: *До прикладу, Український католицький університет (УКУ), який є приватним закладом, доволі експансивно формує своє географічне середовище. Хіба він не стає панукраїнським?*

М.В.: 80% студентів УКУ родом зі Львова чи Львівської області. Він дуже важливий для Західної України і для Львова. Але в першу чергу, як і кожен інший університет, він є частиною своєї громади. Можуть відкриватися філії цього університету в інших містах з іншою назвою та іншим форматом, та УКУ є насамперед Львівським університетом.

Л.С.: *А чи бракує, в такому разі, наприклад, державній Києво-Могилянській академії додаткових коштів і, можливо, приватної власності або частково приватної власності?*

М.В.: Останні 10 років політика МОНУ тяжіє до більшої автономізації університетів. І ми вже готові випустити державні виші з пастки під назвою «бюджетна установа», де держава контролює і видатки, і надходження. І в нас вже є декілька університетів, які однозначно готові до цього. Наразі міністерство не готове цю автономію давати всім, бо це означає, що керівництву цього навчального закладу потрібно буде вміти заробляти гроші ринковими методами, щоб втриматися на плаву. І якщо ми зараз відпустимо всю систему під автономію, то велика частина наших університетів просто не виживе. Тим більше під час воєнного стану. Тому нам потрібно це робити поступово.

Л.С.: *Переїхавши до Америки, особливо під час війни, українці, як правило, намагаються максимально підтримувати стосунки з іншими українцями і, зокрема, ходять в недільні школи, до церкви. Як вважаєте, чи це перешкоджає їм добре адаптуватися до зовсім іншої ментальності, соціальних питань і*

швидше зрозуміти ту країну, в яку вони приїхали?

М.В.: Насправді це дуже складне питання. Я буду на нього відповідати як людина, яка виросла в Канаді, а не США. А варто пам'ятати, що різниця між діаспорами цих двох країн досить суттєва. Дуже добре пам'ятаю, як до Канади приїздили на табори американські пластуни і казали, що вони спілкуються американською мовою. Ми тоді дуже дивувалися: що це значить – американською? Ми спілкуємося англійською, французькою, українською... Але не канадською. І от саме в цьому є фундаментальна відмінність цих двох країн. Коли ти приїздиш у Сполучені Штати Америки, ти стаєш американцем, і або впливаєшся в цю американську ідентичність, або залишаєшся іммігрантом. В Канаді цього тиску асиміляції менше. Є так звана багатокультурність – усі є канадцями через ризик. Наприклад: українець-канадець, французько-канадець, японсько-канадець. І в цьому, мені здається, є певний внесок українців, оскільки політика багатокультурності до великої міри була запроваджена саме під впливом української діаспори.

Л.С.: *Як же тоді бути американцем-українцем?*

М.В.: Не потрібно протиставляти «американськість» з «українськістю». Бути американцем – це певна інституційна приналежність: жити в Штатах, ходити на вибори президента, але залишати за собою свою українську етнічність. І, як на мене, таке поєднання етнічного з інституційним є цілком нормальним. Ми в Україні звикли до того, що говоримо про українську політичну націю. Людина, яка є євреєм і живе в Україні, вважає себе українцем. І це нормально. Те саме і в Штатах: людина, яка є українцем, залишається українцем, хоча і живе у США, маючи американське громадянство. Як на мене, ця здатність інтегруватися і водночас залишатися собою якраз і є нашою силою. Інтеграція в професійне і суспільне життя Північної Америки не передбачає обов'язкову асиміляцію. І тому я завжди кажу – якщо ви вже вирішили, що будете жити в США чи Канаді, інтегруйтеся максимально. Мій батько це зробив і став професором, а дядько став майором канадської армії. Водночас вони залишалися українцями. І таких прикладів інтегрованих, але не асимільованих українців, дуже багато.



ІРИНА АРТИМ – ПРОЩАННЯ

Ярослав Журовський

Перебираючи коробки зі старими книжками, які я придбав протягом багатьох років, або книжками, які так чи інакше потрапили до мене, я натрапив на збірку оповідань автора, про якого ніколи не чув. Тож природно, що я мусив її прочитати.

Збірка "Прощання" з'явилася 1946 року в Аугсбурзі, Німеччина, самвидав авторки, Ірини Артим, про яку насправді нічого не можна знайти. Здається, вона ще жила в Німеччині в середині 1950-х років. Але крім цього – нічого. Також не схоже, що після цього вона опублікувала щось, що було б легкодоступним.

Сучасні літературознавці правильно класифікували б цю книгу як Чик-літ. Це не найбільший літературний шедевр, який коли-небудь створювали українці. Однак вона зачіпає теми, яких більшість української літератури не торкається, особливо у повоєнні 1940-ві роки.

Ірина Артим піднімає такі теми, як згвалтування на побаченні та його наслідки; кохання та романтика у 20-му столітті, наприклад, стоматолог, який зрештою одружується зі своєю секретаркою; чи може українська жінка мати роман з німецьким солдатом, який окупував і спустошив її батьківщину у повоєнній Німеччині; чи може/повинна жінка покинути хворого чоловіка заради молодого лікаря та більш комфортного спо-

субу життя. Покинувши рідне місто, чи зможеш ти коли-небудь повернутися додому, щоб відновити те, що було залишено десятиліття тому? Як поводитися з американським м'ясником-ветераном, який приносить вам шматки м'яса для домашнього господарства?

Історії добре написані і читаються швидко. Деякі літератори скаргитимуться, що це дещо спрощені оповідання, і це правда, тоді як інші скажуть, що вони занадто космополітичні. Але якщо відкинути ці нарікання, Ірину Артим варто похвалити за цю збірку і за те, що вона наважилася підняти питання, яких ніхто не піднімає. Окремі читачі можуть сперечатися між собою, наскільки успішно вона працює з темами, які піднімає. "Прощання" не є великою літературою, але вона краща за багато з того, що є, і заслуговує на те, щоб її прочитали і відзначили, особливо ті, хто вивчає українську еміграційну літературу або українську жіночу літературу, оскільки вона представляє іншу грань людського досвіду, досвіду, з яким стикаються люди скромного походження, які змушені мати справу з повсякденними проблемами.

Ірини Артим, скоріш за все, вже немає серед живих. Однак нове покоління має поглянути на "Прощання", щоб ця збірка не залишилася прихованою і забутою.

[Криза в США дорівнює кризі в Україні]
початок на стор.1

літичного устрою в середині країни. Російська агресія нанесла колосальний удар не лише по українських громадянах, відбираючи у них життя, не лише по інфраструктурі, руйнуючи її, а й по українській демократії.

Для збереження демократії в Україні нам також необхідна підтримка та допомога західного світу. Та якщо у Сполучених Штатів будуть внутрішні і зовнішні проблеми, така підтримка не надійде. Для підтримки української демократії нам потрібно, щоб США повернули собі сили, впевненість та світове лідерство.





Orest Balytsky D.M.D.
Diplomate, American Board of Endodontics



(707) 763-2170
orbendo17@msn.com
www.petalumaendo.com



Stanford Ignite Ukraine Empowers Participants

The first Stanford Ignite Ukraine program, launched by the Stanford Graduate School of Business and the CfE Accelerator at Ukrainian Catholic University, came to an exciting conclusion in early April, empowering its 42 Ukrainian participants with premier educational resources and networking opportunities across the Silicon Valley business landscape.

Over the seven-week course, these talented, ambitious entrepreneurs and business leaders gleaned valuable insights, learned how to enhance their business models, made very helpful connections, and more. They were united by their collective goal to further their growth and strengthen the Ukrainian economy.

The Ukrainian Catholic University Foundation extends its deepest gratitude to all who contributed to conceptualizing, developing, and supporting this program.

Stay tuned for future updates— including the announcement of the second cohort for the program!

LEARN MORE ABOUT STANFORD IGNITE UKRAINE AT
UCUFFOUNDATION.ORG

Liudmyla Kinal, DDS

kinaldds@gmail.com
(760) 536-3094

- ПОВНИЙ СПЕКТР СТОМАТОЛОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВКЛЮЧАЮЧИ:
- КОРОНКИ
 - ПЛОМБИ
 - ПРОТЕЗУВАННЯ
 - ПЛОМБУВАННЯ КАНАЛІВ
 - ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВА ХІРУРГІЯ
 - ІМПЛАНТИ
 - ЕСТЕТИЧНА СТОМАТОЛОГІЯ
 - ДИТЯЧА СТОМАТОЛОГІЯ



Kinal Dental

5519 Mission Road, Suite A
Bonsall, CA 92003



Law Offices Of Serhiy Nikolaichuk
Personal Injury, Estate Planning, Probates

Serhiy Nikolaichuk
Attorney at Law

Tel.: 415.980.0130
Fax: 888.979.8727
sn@sninjurylaw.com

4366 Auburn Blvd., #104 2950 Buskirk Ave., Unit 300 1350 Old Bayshore Hwy., Ste. 520
Sacramento, CA 95841 Walnut Creek, CA 94597 Burlingame, CA 94010

ПОДІЇ / EVENTS 2024

ТРАВЕНЬ/MAY

Нд/Su	Пн/Mo	Вт/Tu	Ср/We	Чт/Th	Пт/Fr	Сб/Sa
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

4 ТРА/MAY
UKRAINIAN
PAINTING
WORKSHOP,
CARDS
AND EGGS,
MOUNTAIN
VIEW

Marina Malyarenko
Де: 400 Ortega Ave, Mountain View,
CA 94040

Коли: Saturday, 1 PM – 4 PM
Immerse yourself in the captivating world of Petrykivka decorative painting in Marina Malyarenko’s latest class. Using authentic brushes made of cat fur, we’ll explore this UNESCO-listed folk art, renowned for its rich symbolism.

This class is dedicated to crafting beautiful greeting cards for any occasion, which can also be framed as wall art. Additionally, we’ll indulge in the unique experience of painting on wooden eggs. Engage in intensive learning, refine fine motor skills, and discover the therapeutic benefits of painting.

Each student will receive at least 2 greeting cards, 1 wooden frame, and 1 wooden egg (or cards) as part of the class materials (we actually provide as many card and eggs as you will be able to decorate in 3 hours class)

No prior experience is necessary – all skill levels are welcome! Whether you’re a beginner or an experienced artist, you’ll find this class both enjoyable and enriching.

With a small group setting, Marina ensures personalized attention, allowing students to tap into their creative flow, unwind, and embrace some well-deserved self-care.

Under Marina’s expert guidance, we’ll explore intricate floral designs using our unique cat fur brushes, which are not only cruelty-free but also support small businesses in Ukraine.

The class fee is \$95, and spots are limited to 12 people.

This session is suitable for adults and kids aged 12 and older. Bring your positive energy and get ready for a

memorable experience! See you soon!

Tickets: \$95
<https://www.facebook.com/events/1210287136605020/>

4-5 ТРА/MAY
UKRAINIAN
ORTHODOX
EASTER
SERVICE
SCHEDULE
2024, SAN
FRANCISCO

St. Michaels Ukrainian Orthodox Church

Де: St. Michaels Ukrainian Orthodox Church, 345 7th Street, San Francisco, CA 94103

Коли: Saturday 4th, 11 PM – Sunday 5th, 3 AM

Dear Sisters and Brothers in Christ! Come join us for traditional Easter Services!

05/02 – GREAT THURSDAY
Matins with the 12 Passion Gospels 6:30 p.m.

05/03 – GREAT FRIDAY – Vespers (commemorating the Burial of Jesus Christ) 6:30 p.m

05/04 & 5/05 – THE BRIGHT RESURRECTION OF CHRIST. THE PASCHA OF THE LORD.

11:30 pm (Saturday) – The Resurrection Matins & Divine Liturgy.

2:30 am (Sunday morning) – The Blessing of Baskets.

<https://www.facebook.com/events/956633046068696>

5 ТРА/MAY
ВОСКРЕСІННЯ
ГОСПОДНЄ –
ВЕЛИКДЕНЬ

15 ТРА/MAY
ФІЛЬМ "СМАК
СВОБОДИ"/
UKRAINIAN
MOVIE "TASTE
OF FREEDOM" /
PALO ALTO

Ukrainian Films USA

Де: Landmark’s Aquarius Theatre, 430 Emerson Street Palo Alto, CA 94301

Коли: Wednesday, 7 PM – 9 PM
Life is Feast – You Be the Chef

A romantic story about the power of dreams, culinary legacy and love

Palo Alto screening will take place at Landmark Aquarius on May 15 at 7:00 p.m. (in Ukrainian with English Subtitles).

Synopsis: Varya is a young aspiring cook who runs away from her small Ukrainian village to prove herself as the head chef of a prestigious European restaurant. She experiences a series of spectacular failures until she finds an old cookbook by Olga Franko, a renowned female chef and activist who was forbidden to cook during Soviet times. As Varya works her way through the book’s recipes, the ghost of Olga Franko appears and encourages her to uncover the culinary secrets of her heritage. However, Olga warns Varya that once she masters the recipes, she will have to choose between the life she always wanted and the culinary roots she wanted to leave behind.

Genre: drama, comedy, culinary, fantasy

The film is in Ukrainian with English subtitles.

Age restrictions: 12+

* All sales are final. No refunds.

* Our tickets are General Admission, seats will be reserved on a first-come, first-served basis.

Фільм українською мовою з англійськими субтитрами.

Tickets: \$24

https://www.eventbrite.com/e/ukrainian-movie-taste-of-freedompalo-alto-tickets-892170274307?aff=odeccpe_bemailcampaigns&mipa=ABIdvVsGmcnmm5nPH09cjOJD-B1xIBDlrhhRCaCvvnybL2Ux4PX5U-TmFLbYMS93tJvtWzEpiJUW0G6d4uVGp257cvCzebtSgxt7UTChMWp3Uha6jYg5VSx5boalwoFGJ0rwMnpWuz0XvcEljmJV2-RWP6o54bfahbA5JdwC-YFUuvsTRlq3vFD0lwGogTJwWeRHYgd-w-J_CVWd19YPQgByCRF-3lQTCGXRhlVlVdXmA88JLcvD641zVIFLHYAl4jpi23Vz7OcfDIjWSj0QqTk6ZXu0FA8w

16 ТРА/MAY
LATEXFAUNA |
SAN FRANCISCO

MoLoKo, Ukrainian American Coordinating Council and 2 others

Де: City Night, 715 Harrison St, San Francisco, CA 94107

Коли: Thursday, 7 PM – 11 PM

Latexfauna вирушають у благодійний тур містами США та Канади!

Отож діставайте вже свої шуточки про Горбату гору, бо LATEXFAUNA націлила свої прутні за океан і готова влаштувати the американцям справжню латексну ліхоманку.

Нехай же жителі Нового світу впиваються оргазмічною музикою Наддніпрянщини, немов юна розпусна леді в позі вершинці. Наші жеребці поскачуть пустелями й преріями зі сходу вбік заходу, а також заскочать до Канадських ламберсексуалів і лаберсексуалочок. І якщо удача

всміхнеться, то привезем долярів на допомогу Україні.

7 PM Doors
8 PM Show starts

Experience the electrifying energy of LATEXFAUNA’s live concert, where Ukrainian indie vibes collide with captivating melodies. Immerse yourself in a musical journey as the band weaves introspective lyrics into a tapestry of eclectic sounds. From pulsating rhythms to soul-stirring vocals, their performance promises an unforgettable night of indie magic that transcends boundaries. Join the crowd as LATEXFAUNA crafts a sonic landscape that resonates with both emotion and innovation, leaving you entranced by the spirit of Ukrainian indie brilliance.

Tickets: \$65

<https://www.facebook.com/events/309487482064630/>

19 ТРА/MAY
UKRAINIAN
MARKET,
VYSHYVANKA
DAY, FAMILY
DAY IN LOS
ANGELES

Victoria Kuzina

Де: Ukrainian Cultural Center - UCC, 4315 Melrose Ave, Los Angeles, CA 90029

Коли: Sunday, 1 PM

Весняний Ярмарок

Смачні українські страви

Концерт до Дня Родини

Забави для дітей та дорослих

<https://www.facebook.com/events/437423688666276>

8 ЧЕР/JUN
ANNUAL
UKRAINIAN
SUMMER
PICNIC,
CUPERTINO

UNWLA Northern California, Branch 107

Де: Blackberry Farm Park, 10120 Adelheid Ct, Cupertino, CA 95014

Коли: Saturday, 11 AM

We are inviting everyone for Annual Ukrainian Summer Picnic hosted by UNWLA Branch 107 on June 8th in Cupertino, CA

<https://www.facebook.com/events/799954825520719/>

Ви можете підтримати нашу газету, якщо зробите одноразовий PayPal внесок чи виставите повторний щомісячний внесок і перейдете на сторінку після сканування QR-коду. Газета «Громада» є некомерційною організацією з правом на списання 501(c)(3) податків.



You could support our newspaper by following QR code to PayPal link where you could make one time payment or reoccurring monthly payments. Newspaper Hromada is a tax-deductible 501(c)(3) non-profit organization.

ОГОЛОШЕННЯ | ANNOUNCEMENT

Для розміщення реклами, оголошень та інших повідомлень звертайтеся info@hromada.us до 25 числа кожного місяця

To place ads and other announcements, please contact info@hromada.us

ВІДМОВА ВІД ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ | DISCLAIMER

«Громада» існує для обслуговування потреб української громади західного узбережжя та всіх, кого цікавить українська історія, культура й українські новини. Ми резервуємо за собою право на відмову друкувати будь-які матеріали. Газета «Громада» не може нести відповідальності за достовірність публікацій третіх осіб.

«HROMADA» exists to serve the needs of our Ukrainian community of the West Coast of the US and all those interested in Ukrainian history, culture and Ukrainian news. We reserve the right to refuse to print any materials. «Hromada» newspaper cannot be held liable for the reliability of third-party publications.